ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

της 20ής Μαΐου 2015*

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά των φωσφορικών αλάτων για τις ζωοτροφές — Απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ — Κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων, συντονισμός των τιμών και των όρων πωλήσεως και ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών — Αποχώρηση των προσφευγουσών από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς — Πρόστιμα — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Σοβαρότητα και διάρκεια της παραβάσεως — Συνεργασία — Μη εφαρμογή της κλίμακας πιθανών προστίμων που κοινοποιήθηκε κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς»

Στην υπόθεση T-456/10,

Timab Industries, με έδρα την Dinard (Γαλλία),

Cie financière et de participations Roullier (CFPR), με έδρα το Saint-Malo (Γαλλία),

εκπροσωπούμενες από τους N. Lenoir και M. Truffier, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους C. Giolito, B. Mongin και F. Ronkes Agerbeek,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως C(2010) 5001 τελικό της Επιτροπής, της 20ής Ιουλίου 2010, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38866 — Φωσφορικά άλατα για τις ζωοτροφές), καθώς και, επικουρικώς, αίτημα μειώσεως του προστίμου που επιβλήθηκε στις προσφεύγουσες με την εν λόγω απόφαση,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο, O. Czúcz, A. Popescu, M. Kancheva και C. Wetter (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Ιουλίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την απόφασή της (2010) 5001 τελικό, της 20ής Ιουλίου 2010, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38866 — Φωσφορικά άλατα για ζωοτροφές) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες, Timab Industries (στο εξής: Timab) και Cie financière et de participations Roullier (CFPR) (στο εξής: CFPR), παρέβησαν το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και, από 1ης Ιανουαρίου 1994, το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας, από τις 16 Σεπτεμβρίου 1993 έως τις 10 Φεβρουαρίου 2004, σε ενιαία και συνεχή παράβαση, συνιστάμενη στον καταμερισμό μεγάλου μέρους της ευρωπαϊκής αγοράς των φωσφορικών αλάτων για ζωοτροφές (στο εξής: ΦΑΖ) μέσω της κατανομής ποσοστώσεων πωλήσεως και πελατών μεταξύ των μελών της συμπράξεως, καθώς και στον συντονισμό των τιμών και, στον βαθμό που ήταν αναγκαίο, των όρων πωλήσεως (άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

2 Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 17 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Timab είναι θυγατρική εταιρία του «ομίλου Roullier», του οποίου η CFPR είναι η εταιρία χαρτοφυλακίου. Η Timab παράγει και εμπορεύεται διάφορα χημικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων ΦΑΖ.

3 Στις 28 Νοεμβρίου 2001, ο όμιλος Kemira υπέβαλε αίτηση απαλλαγής από την επιβολή προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας). Η αίτηση αφορούσε την περίοδο μεταξύ 1989 και 2003 (αιτιολογική σκέψη 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

4 Στις 10 και στις 11 Φεβρουαρίου 2004, η Επιτροπή πραγματοποίησε στη Γαλλία και στο Βέλγιο επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις ορισμένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν στον τομέα των ΦΑΖ. Η Timab περιλαμβανόταν στις επιχειρήσεις που αφορούσαν οι εν λόγω επιθεωρήσεις (αιτιολογική σκέψη 35 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

5 Στις 18 Φεβρουαρίου 2004, η Tessenderlo Chemie NV υπέβαλε αίτηση προκειμένου να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή της η ανακοίνωση περί συνεργασίας για όλη την περίοδο της παραβάσεως (1969 έως 2004) (αιτιολογική σκέψη 36 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

6 Στις 27 Μαρτίου 2007, η Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química SA και η μητρική της εταιρία José de Mello SGPS SA υπέβαλαν αίτηση προκειμένου να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας (αιτιολογική σκέψη 37 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

7 Στις 14 Οκτωβρίου 2008, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν επίσης, προκειμένου να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας, αίτηση η οποία συμπληρώθηκε στις 28 Οκτωβρίου 2009 (αιτιολογική σκέψη 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

8 Η Επιτροπή, με επιστολές της 19ης Φεβρουαρίου 2009, ενημέρωσε τα μέλη της συμπράξεως, μεταξύ των οποίων την Timab, για την κίνηση διαδικασίας εκδόσεως αποφάσεως κατ' εφαρμογήν του κεφαλαίου III του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ L 1, σ. 1), και έταξε προθεσμία δύο εβδομάδων για να της δηλώσουν γραπτώς ότι είναι διατεθειμένα να συμμετάσχουν σε συζητήσεις διευθετήσεως διαφορών κατά την έννοια του άρθρου 10α του κανονισμού (ΕΚ) 773/2004 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ L 123, σ. 18) (αιτιολογική σκέψη 40 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

9 Κατά την προετοιμασία της διευθετήσεως της διαφοράς έλαβαν χώρα πολλές διμερείς συναντήσεις μεταξύ της Επιτροπής και των εμπλεκομένων επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια των οποίων παρουσιάστηκε η ουσία των αιτιάσεων, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που τις στηρίζουν. Κατόπιν των εν λόγω συναντήσεων, η Επιτροπή καθόρισε την κλίμακα των πιθανών προστίμων (ένα ελάχιστο και ένα μέγιστο ποσό). Κατά τη διάρκεια συναντήσεως που έλαβε χώρα στις 16 Σεπτεμβρίου 2009 γνωστοποιήθηκε στην Timab η εκτίμηση που την αφορούσε.

10 Ακολούθως, η Επιτροπή έταξε στις εμπλεκόμενες εταιρίες προθεσμία για να υποβάλουν επίσημα αιτήματα διευθετήσεως της διαφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 10α, παράγραφος 2, του κανονισμού 773/2004. Όλα τα μέλη της συμπράξεως υπέβαλαν τα αιτήματά τους για τη διευθέτηση της διαφοράς εντός της ταχθείσας προθεσμίας, εκτός από τις προσφεύγουσες που αποφάσισαν να αποχωρήσουν από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς (αιτιολογική σκέψη 43 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

11 Στις 23 Νοεμβρίου 2009, η Επιτροπή εξέδωσε συνολικά έξι ανακοινώσεις αιτιάσεων που απευθύνονταν, αφενός, στις προσφεύγουσες και, αφετέρου, σε κάθε ένα από τα μέλη της συμπράξεως που δέχονταν τη διευθέτηση. Όλοι οι αποδέκτες των ανακοινώσεων αιτιάσεων, εκτός από τις προσφεύγουσες, απάντησαν ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των προτάσεων διευθετήσεως της διαφοράς που υπέβαλαν και ότι, ως εκ τούτου, ισχύει η δέσμευσή τους ότι θα συμμετάσχουν στη διαδικασία διευθετήσεως (αιτιολογικές σκέψεις 44 έως 45 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

12 Οι προσφεύγουσες συμβουλεύτηκαν τον φάκελο, απάντησαν στην ανακοίνωση αιτιάσεων στις 2 Φεβρουαρίου 2010 και έλαβαν μέρος σε ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2010 (αιτιολογική σκέψη 45 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

13 Στις 20 Ιουλίου 2010 η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Η εν λόγω απόφαση είχε ως αποδέκτες τις προσφεύγουσες.

14 Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2010) 5004 τελικό, που αφορούσε την ίδια υπόθεση (στο εξής: έτερη απόφαση), με αποδέκτες τα μέρη που δέχθηκαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών και υπέβαλαν αίτημα διευθετήσεως, ήτοι τον όμιλο Kemira (Yara Phosphates Oy, Yara Suomi Oy και Kemira Oy), τη Tessenderlo Chemie, τον όμιλο Ercros (Ercros SA και Ercros Industriel SA), τον όμιλο FMC (FMC Foret SA, FMC Netherlands B.V. και FMC Corporation) και την Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química και τη μητρική εταιρία της José de Mello SGPS.

15 Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι οι κυριότεροι Ευρωπαίοι παραγωγοί ΦΑΖ συμφώνησαν στον μεταξύ τους καταμερισμό μεγάλου μέρους της ευρωπαϊκής αγοράς των ΦΑΖ, μέσω της μεταξύ τους κατανομής ποσοστώσεων πωλήσεων ανά περιοχή και ανά πελάτη. Εκτός αυτού, συμφώνησαν να προβούν σε συντονισμό των τιμών και, στον βαθμό που ήταν αναγκαίο, των όρων πωλήσεως. Η αρχική συμφωνία, που συνήφθη εγγράφως, στις 19 Μαρτίου 1969, μεταξύ των κατά την εποχή εκείνη πέντε κύριων παραγωγών ΦΑΖ, αποσκοπούσε στην αντιμετώπιση καταστάσεως πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στην ευρωπαϊκή αγορά. Η συμφωνία προέβλεπε επίσης ετήσια αναθεώρηση των ποσοστώσεων πωλήσεων. Ακολούθως θεσπίστηκε μηχανισμός παρακολουθήσεως για να ελέγχει την συμφωνία καταμερισμού της αγοράς και να ρυθμίζει τις διαφωνίες σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων σε σχέση με τις συμφωνηθείσες ποσοστώσεις με τη βοήθεια ενός συστήματος αντισταθμίσεων. Οι συμφωνίες που συνιστούσαν τη σύμπραξη ονομάστηκαν CEPA (Centre d'étude des phosphates alimentaires, Κέντρο για τη μελέτη των φωσφορικών αλάτων για ζωοτροφές). Προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία και η διάρκεια της συμπράξεως, η εν λόγω συμφωνία συνοδεύτηκε από συμπληρωματικές ειδικές συμφωνίες και άλλες περιφερειακές επί μέρους συμφωνίες. Η συμμετοχή των Γάλλων παραγωγών στο CEPA επιβεβαιώθηκε από το 1970. Από το 1978, τα μέλη της συμπράξεως αντέδρασαν σε μια κρίσιμη κατάσταση της αγοράς προβαίνοντας σε αναδιάρθρωση των σχέσεών τους, συνιστάμενη σε τρεις επί μέρους συμφωνίες. Κατά τα έτη 1991-1992, τα μέλη της συμπράξεως αντιμετώπισαν το ενδεχόμενο επιστροφής σε μια ενιαία δομή (Super CEPA) περιλαμβάνουσα τις πέντε χώρες της κεντρικής Ευρώπης (Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο,

Κάτω Χώρες και Ελβετία), τη Δανία, τη Φινλανδία, την Ουγγαρία, την Ιρλανδία, τη Νορβηγία, την Πολωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Σουηδία. Οι συζητήσεις έλαβαν χώρα σε δύο επίπεδα: στις «κεντρικές συναντήσεις» ή συναντήσεις «στο ευρωπαϊκό επίπεδο», κατά τη διάρκεια των οποίων ελήφθησαν αποφάσεις γενικής πολιτικής, και στις «συναντήσεις εμπειρογνωμόνων», κατά τη διάρκεια των οποίων έλαβαν χώρα πιο εμπεριστατωμένες συζητήσεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο από τα μέλη της συμπράξεως που δραστηριοποιούνταν στο εν λόγω κράτος ή στην εν λόγω συγκεκριμένη περιφέρεια. Αυτή η ενιαία δομή διατηρούσε σχέσεις με τους επιχειρηματίες στη Γαλλία, όπου εξακολουθούσε να υφίσταται, σε εθνικό επίπεδο, μηχανισμός αθέμιτης σύμπραξης.

16 Όσον αφορά ειδικότερα τις προσφεύγουσες, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Timab εντάχθηκε στο περιφερειακό πλαίσιο Super CEPA, εκτός από το γαλλικό σκέλος της συμπράξεως, όταν η επιχείρηση άρχισε να εξάγει μεγάλες ποσότητες εκτός Γαλλίας. Τον Σεπτέμβριο 1993, άρχισε να συμμετέχει στις συμφωνίες του Super CEPA. Παράλληλα με τις συναντήσεις του Super CEPA, συμμετείχε στις συναντήσεις που αφορούσαν τη Γαλλία και σε αυτές που αφορούσαν την Ισπανία (αιτιολογικές σκέψεις 123, 131, 138 και 143 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

17 Προκειμένου να ορίσει το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε σε κάθε επιχείρηση, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, σημείο α', του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006).

18 Πρώτον, η Επιτροπή καθόρισε την αξία των κρίσιμων πωλήσεων που αντιστοιχούν στις πωλήσεις ΦΑΖ που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση στο έδαφος των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας για τον ΕΟΧ που αφορά η παράβαση. Η Επιτροπή, αντί να χρησιμοποιήσει την αξία των πωλήσεων που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της συμμετοχής της στην παράβαση, όπως προβλέπεται κανονικά στο σημείο 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, έκρινε καταλληλότερο να χρησιμοποιήσει, εν προκειμένω, τις πραγματικές πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στην παράβαση, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ιδιαιτέρως μεγάλη διάρκεια της συμπράξεως, τη γεωγραφική της έκταση, το γεγονός ότι ορισμένα από τα εδάφη που αφορούν οι εν λόγω πρακτικές υπήχθησαν στη δικαιοδοσία της Ένωσης και στις διατάξεις του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ το πρώτον από της προσχωρήσεως των οικείων χωρών στην Ένωση ή στον ΕΟΧ, καθώς και το γεγονός ότι η αξία των πωλήσεων που πραγματοποίησαν τα μέρη διαφοροποιείται με την πάροδο των ετών κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους (αιτιολογική σκέψη 321 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

19 Δεύτερον, η Επιτροπή επεσήμανε ότι, λόγω της σοβαρότητας της διαπραχθείσας παραβάσεως, το ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων των επίμαχων προϊόντων που έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου έπρεπε να καθοριστεί, για όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη, σε 17 % (αιτιολογικές σκέψεις 324 έως 328 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

20 Τρίτον, για τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ιστορικά στοιχεία που να αντιστοιχούν στις πραγματικές πωλήσεις ανά χώρα, και με τη συμφωνία των επιχειρήσεων αυτών, η αξία των κρίσιμων πωλήσεων υπολογίστηκε πολλαπλασιάζοντας τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της παραβάσεως με τη διάρκεια συμμετοχής της εν λόγω επιχειρήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 24 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 (αιτιολογικές σκέψεις 321 και 331 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

21 Τέταρτον, η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως δικαιολογούσαν να συμπεριληφθεί στο βασικό ποσό του προστίμου προσαύξηση 17 % επί της ετήσιας μέσης αξίας των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο της παραβάσεως ώστε να εξασφαλιστεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα του προστίμου, σύμφωνα με το σημείο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, τούτο δε για όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη (αιτιολογικές σκέψεις 332 έως 335 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

22 Πέμπτον, η Επιτροπή δεν δέχθηκε επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για κανέναν από τους μετέχοντες στη σύμπραξη (αιτιολογικές σκέψεις 337 έως 347 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

23 Έκτον, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του ανωτάτου ορίου του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών επί των επιβαλλομένων προστίμων, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, μείωσε το βασικό ποσό του προστίμου όσον αφορά ορισμένους μετέχοντες στη σύμπραξη. Δεδομένου ότι το βασικό ποσό του προστίμου των προσφευγουσών δεν υπερέβαινε το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών του έτους 2009, η Επιτροπή δεν προέβη σε αναπροσαρμογή.

24 Έβδομον, όσον αφορά την εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, η Επιτροπή αποφάσισε ότι έπρεπε να χορηγήσει στην Kemira, καθώς και στη Yara Phosphates Oy και στη Yara Suomi Oy, οι οποίες ανήκουν στην ίδια επιχείρηση με την Kemira, μείωση προστίμου κατά 100 % δυνάμει του σημείου 8, στοιχείο α', της εν λόγω ανακοινώσεως (αιτιολογικές σκέψεις 349 έως 350 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Η Επιτροπή χορήγησε επίσης μείωση κατά 50 % στην Tessenderlo Chemie, βάσει του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, για την περίοδο που έπεται της 31ης Μαρτίου 1989 και έκρινε ότι η εν λόγω εταιρία δεν οφείλει πρόστιμο για την περίοδο από τις 19 Μαρτίου 1969 έως τις 31 Μαρτίου 1989 (αιτιολογική σκέψη 353 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Μείωση του προστίμου κατά 25 % χορηγήθηκε στην Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química και στη μητρική της εταιρία José de Mello SGPS (αιτιολογική σκέψη 355 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Τέλος, η Επιτροπή χορήγησε στις προσφεύγουσες μείωση του προστίμου κατά 5 % (αιτιολογική σκέψη 359 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

25 Όγδοον, ελλείψει εφαρμογής της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με την διεξαγωγή διαδικασιών διευθετήσεως διαφορών εν όψει της έκδοσης αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2008, C 167, σ. 1) (στο εξής: ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών), δεν χορηγήθηκε στις προσφεύγουσες μείωση λόγω κινήσεως διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών. Με την έτερη απόφαση, η Επιτροπή αντάμειψε τους αποδέκτες της εν λόγω αποφάσεως για τη διευθέτηση της διαφοράς μειώνοντας κατά 10 % το πρόστιμο που έπρεπε να τους επιβληθεί (αιτιολογικές σκέψεις 361 και 362 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

26 Ένατον, η αίτηση των προσφευγουσών για μείωση του προστίμου λόγω αδυναμίας να πληρώσουν το πρόστιμο (σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006) απορρίφθηκε, ενώ η αίτηση της [*εμπιστευτικό*] έγινε εν μέρει δεκτή (αιτιολογικές σκέψεις 372 έως 375 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

27 Όπως έχει επισημανθεί ανωτέρω, στη σκέψη 1, η Επιτροπή, με το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, διαπίστωσε ότι οι προσφεύγουσες παρέβησαν το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και, από 1ης Ιανουαρίου 1994, το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας, από τις 16 Σεπτεμβρίου 1993 έως τις 10 Φεβρουαρίου 2004, σε ενιαία και συνεχή παράβαση, καλύπτουσα το μεγαλύτερο μέρος του εδάφους των κρατών μελών της Ένωσης και των συμβαλλομένων μερών της Συμφωνίας ΕΟΧ, με σκοπό τον καταμερισμό μεταξύ τους της ευρωπαϊκής αγοράς των ΦΑΖ μέσω της κατανομής ποσοστώσεων πωλήσεως και πελατών μεταξύ των μελών της συμπράξεως καθώς και τον συντονισμό των τιμών και, στον βαθμό που ήταν αναγκαίο, των όρων πωλήσεως.

28 Σύμφωνα με το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως, για την παράβαση αυτή η Επιτροπή επέβαλε εις ολόκληρον στην Timab και στη CFPR πρόστιμο ύψους 59 850 000 ευρώ.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

29 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου την 1η Οκτωβρίου 2010, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

30 Με επιστολή που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 5 Νοεμβρίου 2010, οι προσφεύγουσες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας με σκοπό να υποχρεώσει την Επιτροπή να του προσκομίσει τέσσερις ομάδες εγγράφων που αφορούν την προσβαλλόμενη απόφαση ή την έτερη απόφαση, προκειμένου να στηρίξουν ορισμένους από τους λόγους που προβάλλουν.

31 Στις 6 Ιανουαρίου 2011, η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.

32 Το Γενικό Δικαστήριο, με μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας της 1ης Φεβρουαρίου 2011, κάλεσε, βάσει του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του, την Επιτροπή να προσκομίσει τα έγγραφα που ζήτησαν οι προσφεύγουσες.

33 Στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο, με διάταξη της 16ης Μαρτίου 2011, υποχρέωσε, βάσει του άρθρου 65, στοιχείο β′, και του άρθρου 66, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 67, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο του εν λόγω Κανονισμού, την Επιτροπή να προσκομίσει τα έγγραφα που δεν είχε προσκομίσει στο πλαίσιο του μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που μνημονεύεται στη σκέψη 32. Η Επιτροπή συμμορφώθηκε με το εν λόγω μέτρο διεξαγωγής αποδείξεων εμπροθέσμως.

34 Με μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας της 28ης Ιουνίου 2011, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε την Επιτροπή να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τα αναφερόμενα στη σκέψη 33 έγγραφα και επέτρεψε στην Επιτροπή να ακούσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις σχετικά με την ενδεχομένως εμπιστευτική φύση των στοιχείων που τις αφορούν και περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα.

35 Ακολούθως, ορισμένα έγγραφα επιδόθηκαν στις προσφεύγουσες, με τη διευκρίνιση ότι δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς για τους οποίους διαβιβάστηκαν και ότι, κατά συνέπεια, τα εν λόγω έγγραφα καθώς και τα περιεχόμενα σε αυτά αριθμητικά στοιχεία δεν έπρεπε να δημοσιοποιηθούν. Ορισμένα από τα έγγραφα που προσκόμισε η Επιτροπή αφαιρέθηκαν από τη δικογραφία και της επεστράφησαν.

36 Το υπόμνημα απαντήσεως κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Μαρτίου 2012. Το υπόμνημα ανταπαντήσεως περιήλθε στη Γραμματεία στις 21 Ιουνίου 2012.

37 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (όγδοο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε την Επιτροπή να καταθέσει ορισμένα έγγραφα και της έθεσε ερωτήσεις, καλώντας την να απαντήσει εγγράφως. Η τελευταία ανταποκρίθηκε εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

38 Πριν την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι εκπρόσωποι των προσφευγουσών, αφού υπέγραψαν συμφωνία εμπιστευτικότητας, είχαν τη δυνατότητα να λάβουν γνώση, στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, ενός τμήματος του εμπιστευτικού κειμένου της έτερης αποφάσεως, ενός από τα έγγραφα που είχε ζητηθεί να προσκομισθούν στο πλαίσιο της διεξαγωγής αποδείξεων.

39 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που έλαβε χώρα, εν μέρει κεκλεισμένων των θυρών, στις 11 Ιουλίου 2014.

40 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγουσες δήλωσαν ότι παραιτούνται από τους λόγους ακυρώσεως που αντλούνται από την παραβίαση της αρχής περί μη αναδρομικότητας των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, από τη λήψη υπόψη της υπερβολικής διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας ως ελαφρυντικής περιστάσεως, από την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και από την ανακοίνωση περί συνεργασίας όσον αφορά τη συνεργασία τους σε σύγκριση με αυτή της Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química, και, στο πλαίσιο του λόγου ακυρώσεως που

αντλείται από την παράβαση του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, από τα επιχειρήματά τους που αναπτύχθηκαν στο υπόμνημα απαντήσεως και αφορούν τη σχέση μεταξύ της εφαρμογής της μειώσεως κατά 10 % λόγω της διευθετήσεως της διαφοράς και αυτής του ανωτάτου ορίου του 10 % που προβλέπεται στο άρθρο 23 του εν λόγω κανονισμού, η δήλωση δε αυτή καταγράφηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

41 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— επικουρικώς, να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η Επιτροπή έκρινε ότι οι προσφεύγουσες συμμετείχαν στις πρακτικές που αφορούσαν τους όρους πωλήσεως και σε σύστημα αντισταθμίσεως·

— επίσης επικουρικώς, να μεταρρυθμίσει, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως και να μειώσει ουσιαστικώς το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στις προσφεύγουσες·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

42 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

43 Προς στήριξη της προσφυγής τους, οι προσφεύγουσες επικαλούνται ορισμένους λόγους ακυρώσεως που μπορούν να κατανεμηθούν σε τρεις ομάδες. Η πρώτη ομάδα λόγων ακυρώσεως αφορά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς και, ιδίως, το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες αποχώρησαν από την εν λόγω διαδικασία, η δεύτερη ομάδα λόγων ακυρώσεως αφορά ορισμένες πρακτικές που συνιστούν στοιχεία της εν λόγω συμπράξεως, δηλαδή τον μηχανισμό αντισταθμίσεως και τους όρους πωλήσεως και, τέλος, η τρίτη ομάδα λόγων ακυρώσεως αφορά διάφορες πτυχές του υπολογισμού του ποσού του προστίμου.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

Επί της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς

44 Στο πλαίσιο της εν λόγω ομάδας λόγων ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν σειρά επιχειρημάτων που αφορούν προσβολές των δικαιωμάτων άμυνας, παραβάσεις των διατάξεων που διέπουν τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και κατάχρηση εξουσίας.

45 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν, κατ' ουσίαν, την αιτίαση ότι η Επιτροπή επέβαλε σε επιχείρηση που αποχώρησε από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς πρόστιμο υψηλότερο από το ανώτατο όριο της κλίμακας για την οποία είχε γίνει λόγος κατά τις συζητήσεις για τη διευθέτηση της διαφοράς.

46 Οι προσφεύγουσες επικαλούνται πολλές προσβολές των δικαιωμάτων τους άμυνας, από τις οποίες η πρώτη απορρέει από πλάνη περί το δίκαιο και πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, στις οποίες υπέπεσε η Επιτροπή, η δεύτερη από την προσβολή του δικαιώματος μη αυτοενοχοποιήσεως και η τρίτη από την παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων.

47 Πρώτον, η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα την αίτηση με την οποία ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας και την απάντησή τους στο αίτημα παροχής πληροφοριών.

48 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν ότι μετέβαλαν ριζικά στρατηγική αφού έλαβαν γνώση της κλίμακας προστίμων. Συγκεκριμένα, υποστηρίζουν ότι προέβησαν αποκλειστικά και μόνον σε εφαρμογή των σημείων 11 (αποδοχή συμμετοχής στις συνομιλίες για τη διευθέτηση της διαφοράς) και 16 (απόφαση, βάσει των κατάλληλων πληροφοριών, αν θα προχωρήσουν ή όχι σε διαδικασία για τη διευθέτηση της διαφοράς), της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών, διότι δεν ήταν δυνατόν να αναγνωρίσουν την παράβαση όπως αυτή εκτιμήθηκε από την Επιτροπή. Επιπλέον, η αίτηση με την οποία ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας περιγράφει απλώς τα πραγματικά περιστατικά, χωρίς να προβαίνει σε χαρακτηρισμό ως προς τον ενιαίο ή μη χαρακτήρα της παραβάσεως. Ο εκ μέρους της Επιτροπής εσφαλμένος χαρακτηρισμός των πραγματικών περιστατικών, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να καταλογιστεί στις προσφεύγουσες, αποτελεί απόρροια ανεπαρκούς αναλύσεως του φακέλου, λαμβανομένου υπόψη του καθήκοντος της Επιτροπής να εξετάζει με επιμέλεια και αμεροληψία τις υποθέσεις που υποβάλλονται στην κρίση της. Τα σπάνια όμως έγγραφα στα οποία μνημονεύεται το όνομα της Timab σχετικά με τα προγενέστερα της 16ης Σεπτεμβρίου 1993 πραγματικά περιστατικά οδηγούν όλα στο συμπέρασμα ότι αυτή δεν συμμετείχε στις συνεδριάσεις του CEPA.

49 Δεύτερον, όσον αφορά την προσβολή του δικαιώματος μη αυτοενοχοποιήσεως, οι προσφεύγουσες υπενθυμίζουν το «δικαίωμα» των επιχειρήσεων να «αποφασίσουν βάσει των κατάλληλων πληροφοριών εάν θα προχωρήσουν ή όχι σε διαδικασία για τη διευθέτηση της διαφοράς», το οποίο καθιερώνει το σημείο 16 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών. Η εν λόγω δυνατότητα που παρέχεται στις επιχειρήσεις θεμελιώνεται, κατά την άποψη των προσφευγουσών, στην άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος μη αυτοενοχοποιήσεως. Κατά συνέπεια η επιβολή κυρώσεως λόγω της αποχωρήσεως από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς προσβάλλει το δικαίωμα μη αυτοενοχοποιήσεως που απορρέει από τα δικαιώματα άμυνας.

50 Τρίτον, όσον αφορά την αρχή της ισότητας των όπλων, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δεν μπορούσαν να προβλέψουν ότι η Επιτροπή θα περιόριζε σημαντικά τη διάρκεια της παραβάσεως και, συγχρόνως, θα τους επέβαλλε σαφώς αυξημένο πρόστιμο. Η ασύμμετρη πληροφόρηση που χαρακτήριζε τη διαδικασία έφερε τις προσφεύγουσες σε μειονεκτική θέση, παραβιάζοντας με τον τρόπο αυτό προδήλως την αρχή της ισότητας των όπλων και προσβάλλοντας τα δικαιώματα άμυνας των προσφευγουσών.

51 Ακολούθως, οι προσφεύγουσες επικαλούνται παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και κατάχρηση εξουσίας.

52 Όσον αφορά την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να εκδώσει απόφαση διαψεύδοντας τις προσδοκίες που είχαν στηρίξει στις συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις που τους παρέσχε η Επιτροπή σχετικά με το περιεχόμενο της αποφάσεως που επρόκειτο να εκδώσει.

53 Όσον αφορά την αρχή της χρηστής διοικήσεως, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι δεν μπορούσαν να προβλέψουν τη συλλογιστική που ακολούθησε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως υπό το πρίσμα των όσων ελέχθησαν κατά την ακρόαση της 24ης Φεβρουαρίου 2010, η οποία ακολούθησε την ανακοίνωση των αιτιάσεων, και κατά τη συνάντηση της 7ης Ιουνίου 2010. Κατά τη διάρκεια της

τελευταίας, είχε γίνει λόγος για πιθανότητα να μετριαστεί η μείωση λόγω της συνεργασίας, αλλά όχι για κατάργηση της μειώσεως λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων ούτε, κατά μείζονα λόγο, για τους λόγους μιας τέτοιας καταργήσεως.

54 Τέλος, η Επιτροπή κατά κατάχρηση εξουσίας αποφάσισε να επιβάλει βαρύτερη ποινή λόγω αρνήσεως συμβιβασμού.

55 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα προβληθέντα από τις προσφεύγουσες επιχειρήματα.

56 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι, επειδή αποχώρησαν από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, «τιμωρήθηκαν» με πρόστιμο υψηλότερο από αυτό που ευλόγως ανέμεναν. Η άμυνά τους έναντι των αιτιάσεων που διατύπωσε η Επιτροπή κατά την τακτική διοικητική διαδικασία έχει ως στόχο να αναγνωριστεί ότι υφίστανται διακριτές παραβάσεις, ώστε να επιτύχουν μείωση του προστίμου. Εξάλλου, κατά την άποψη των προσφευγουσών, το ποσό του προστίμου δεν θα έπρεπε, σε καμία περίπτωση, να είναι υψηλότερο από αυτό που αντιστοιχεί στο ανώτατο όριο (αυξημένο κατά 10 %) της κλίμακας προστίμων που τους είχε ανακοινωθεί ενόψει διευθετήσεως της διαφοράς.

57 Κατά συνέπεια, οι αιτιάσεις που αυτές διατυπώνουν αφορούν κατά κύριο λόγο το γεγονός ότι τους επιβλήθηκε πρόστιμο πολύ υψηλότερο από το αρχικώς προβλεπόμενο. Ανεξαρτήτως των επικριτικών παρατηρήσεών τους σχετικά με τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, οι αιτιάσεις τους, όπως αυτές που αντλούνται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, την παραβίαση των αρχών της ισότητας των όπλων, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοικήσεως και από προβαλλόμενη κατάχρηση εξουσίας, αφορούν κατ' ουσίαν την τακτική διοικητική διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

58 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά χρήσιμο να υπενθυμίσει πρώτα εν συντομία σε τι συνίσταται η διαδικασία διευθετήσεως των διαφορών, προτού εξετάσει τις αιτιάσεις που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω πρώτης ομάδας λόγων ακυρώσεως.

59 Η διαδικασία διευθετήσεως των διαφορών θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 622/2008 της Επιτροπής, της 30ης Ιουνίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004, της Επιτροπής, σχετικά με τη διεξαγωγή των διαδικασιών διευθετήσεως διαφορών σε υποθέσεις συμπράξεων (ΕΕ L 171, σ. 3). Η εν λόγω διαδικασία διευκρινίστηκε με την ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών.

60 Ο σκοπός της νέας αυτής διαδικασίας είναι η απλοποίηση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών καθώς και ο περιορισμός του αριθμού των προσφυγών που ασκούνται ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, προκειμένου να παρασχεθεί με τον τρόπο αυτό στην Επιτροπή η δυνατότητα να επεξεργαστεί περισσότερες υποθέσεις με την ίδια διοικητική επιβάρυνση.

61 Κατ' ουσίαν, η διαδικασία διευθετήσεως διαφορών προβλέπει ότι οι επιχειρήσεις για τις οποίες διεξάγονται έρευνες και οι οποίες έρχονται αντιμέτωπες με αποδεικτικά στοιχεία σε βάρος τους και έχουν αποφασίσει να συμβιβαστούν αναγνωρίζουν τη συμμετοχή τους στην παράβαση, παραιτούνται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από το δικαίωμά τους να έχουν πρόσβαση στον διοικητικό φάκελο της υποθέσεως και από το δικαίωμα ακροάσεως και δέχονται να λάβουν την ανακοίνωση των αιτιάσεων και την τελική απόφαση σε μια εκ των προτέρων συμφωνηθείσα επίσημη γλώσσα της Ένωσης (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 20). Εξάλλου, εφόσον η ανακοίνωση των αιτιάσεων αντανακλά τις παρατηρήσεις τους για τη διευθέτηση της διαφοράς, οι εν λόγω επιχειρήσεις πρέπει να απαντήσουν στην ανακοίνωση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, επιβεβαιώνοντας ότι η εν λόγω

ανακοίνωση αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των παρατηρήσεων που υπέβαλαν και ότι, ως εκ τούτου, ισχύει η δέσμευσή τους ότι θα συμμετάσχουν στη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 26).

62 Σε αντάλλαγμα, η Επιτροπή τους χορηγεί μείωση κατά 10 % του προστίμου που θα τους είχε επιβληθεί κατά την τακτική διαδικασία, κατ' εφαρμογήν των κατευθυντηρίων γραμμών της για τα πρόστιμα καθώς και της ανακοινώσεως περί συνεργασίας (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημεία 30 έως 33).

63 Η συνεργασία στο πλαίσιο της καλούμενης πολιτικής της «επιείκειας» και η συνεργασία στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών μπορεί να αποδειχθούν συμπληρωματικές, η απόφαση όμως για την κίνηση της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στην περίπτωση της πρώτης μορφής συνεργασίας, κατά την οποία η πρωτοβουλία ανήκει στην αιτούσα επιχείρηση.

64 Από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 622/2008 προκύπτει ότι η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα επιτεύξεως συμφωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκομένων μερών όσον αφορά το πεδίο ενδεχομένων αιτιάσεων εντός ενός εύλογου χρονοδιαγράμματος, με συνυπολογισμό παραγόντων όπως ο αριθμός των εμπλεκομένων μερών, οι προβλεπόμενες αντικρουόμενες απόψεις όσον αφορά τον καταλογισμό των ευθυνών, ο βαθμός αμφισβήτησης των πραγματικών περιστατικών. Από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη προκύπτει επίσης ότι η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη και άλλους παράγοντες, πέραν αυτών που αφορούν ενδεχόμενη αύξηση της αποτελεσματικότητας, όπως την πιθανότητα δημιουργίας δεδικασμένου. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διαθέτει μεγάλη διακριτική ευχέρεια που της επιτρέπει να αποφασίζει ποιες υποθέσεις μπορεί να προσφέρονται για συμφωνία διευθετήσεως διαφοράς.

65 Εξάλλου, ενώ η πολιτική της επιείκειας αποσκοπεί στη δημοσιοποίηση των συμπράξεων και στη διευκόλυνση, συναφώς, των καθηκόντων της Επιτροπής, η πολιτική διευθετήσεως διαφορών εξυπηρετεί περισσότερο την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας στον τομέα των συμπράξεων. Συγκεκριμένα, η διαδικασία διευθετήσεως διαφορών θα μπορούσε να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επεξεργαστεί τις υποθέσεις των συμπράξεων με μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεσματικότητα, ακολουθώντας μια απλοποιημένη διαδικασία.

66 Η διαδικασία διευθετήσεως των διαφορών εκτυλίσσεται κατ' ουσίαν με τον ακόλουθο τρόπο. Η κίνηση της διαδικασίας πραγματοποιείται από την Επιτροπή, με τη συμφωνία των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημεία 5, 6 και 11). Η γραπτή δήλωση με την οποία η επιχείρηση δηλώνει ότι προτίθεται να συμμετάσχει σε συνομιλίες για τη διευθέτηση της διαφοράς, προκειμένου, σε μεταγενέστερο στάδιο, να υποβάλει, ενδεχομένως, γραπτές παρατηρήσεις, δεν υπονοεί παραδοχή συμμετοχής σε παράβαση εκ μέρους της ούτε ανάληψη της ευθύνης για τέτοια παράβαση (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 11).

67 Μόλις κινηθεί η διαδικασία, οι επιχειρήσεις που αποτελούν το αντικείμενο ερευνών και συμμετέχουν στη διαδικασία διευθετήσεως των διαφορών ενημερώνονται από την Επιτροπή, κατά τη διάρκεια διμερών συνομιλιών, σχετικά με τα σημαντικότερα στοιχεία «όπως [είναι] τα καταγγελλόμενα πραγματικά περιστατικά, ο νομικός χαρακτηρισμός αυτών των πραγματικών περιστατικών, η βαρύτητα και η διάρκεια της πιθανολογούμενης σύμπραξης, η απόδοση ευθυνών, ο υπολογισμός του εύρους των ενδεχόμενων προστίμων, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι ενδεχόμενες αιτιάσεις» (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 16). Τοιουτοτρόπως τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποστηρίξουν τις θέσεις τους σχετικά με ενδεχόμενες αιτιάσεις που θα μπορούσε να προβάλει η Επιτροπή κατ' αυτών και να αποφασίσουν βάσει των κατάλληλων πληροφοριών εάν θα προχωρήσουν ή όχι σε διαδικασία για τη διευθέτηση της διαφοράς (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 16).

68 Κατόπιν της κοινοποιήσεως των εν λόγω πληροφοριών, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν να συμμετάσχουν στη διαδικασία διευθετήσεως και να υποβάλουν παρατηρήσεις, με τις οποίες, κατ' ουσίαν, παραδέχονται ρητώς την ευθύνη τους για την παράβαση, δέχονται την κλίμακα των προστίμων και επιβεβαιώνουν ότι δεν προτίθενται να ζητήσουν πρόσβαση στο φάκελο της υποθέσεως ούτε νέα προφορική ακρόαση, παρά μόνον εάν η Επιτροπή στην ανακοίνωση αιτιάσεων και στην απόφασή της δεν αντανακλά τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημείο 20).

69 Κατόπιν της προαναφερθείσας αναγνωρίσεως της ευθύνης και των επιβεβαιώσεων εκ μέρους των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, η Επιτροπή τους διαβιβάζει την ανακοίνωση των αιτιάσεων και, ακολούθως, εκδίδει τελική απόφαση. Η εν λόγω απόφαση στηρίζεται ουσιαστικά στο γεγονός ότι τα μέρη αναγνώρισαν κατά τρόπο μη επιδεχόμενο παρερμηνεία την ευθύνη τους, δεν αμφισβήτησαν την ανακοίνωση των αιτιάσεων και ενέμειναν στη δέσμευσή τους να προβούν σε διευθέτηση της διαφοράς (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημεία 23 έως 28).

70 Εάν η ενδιαφερόμενη επιχείρηση αποφασίσει να μη συμβιβαστεί, η διαδικασία που καταλήγει στη λήψη τελικής αποφάσεως διέπεται από τις γενικές διατάξεις του κανονισμού 773/2004, και όχι από αυτές που ρυθμίζουν τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση που η Επιτροπή πάρει την πρωτοβουλία να θέσει τέρμα στη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς (ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, σημεία 19, 27 και 29).

71 Όταν στη διευθέτηση δεν εμπλέκονται όλοι όσοι συμμετείχαν στην παράβαση, παραδείγματος χάριν όταν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, μια επιχείρηση αποχωρήσει από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, η Επιτροπή εκδίδει, αφενός, ακολουθώντας απλοποιημένη διαδικασία (τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών), απόφαση με αποδέκτες όσους μετείχαν στην παράβαση και αποφάσισαν να συμβιβαστούν, η οποία αντανακλά τη δέσμευση καθενός από αυτούς, και, αφετέρου, κατά την τακτική διαδικασία, απόφαση με αποδέκτες όσους μετείχαν στην παράβαση και αποφάσισαν να μην συμβιβαστούν.

72 Εντούτοις, ακόμη και σε μια τέτοια υβριδική περίπτωση, που συνεπάγεται την έκδοση δύο αποφάσεων με διαφορετικούς αποδέκτες και με τήρηση δύο διαφορετικών διαδικασιών, πρόκειται για μετέχοντες σε μια και μόνη σύμπραξη, με αποτέλεσμα να πρέπει να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Πρέπει συναφώς να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η εν λόγω αρχή επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Akzo Nobel Chemicals και Akcros Chemicals κατά Επιτροπής, C-550/07 P, EU:C:2010:512, Συλλογή, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

73 Όπως προκύπτει από όσα προαναφέρθηκαν, η διαδικασία διευθετήσεως διαφορών είναι εναλλακτική διοικητική διαδικασία σε σχέση με την τακτική διοικητική διαδικασία —η οποία στηρίζεται στην αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως— διαφέρει από αυτή και παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες, όπως η εκ των προτέρων ανακοίνωση των αιτιάσεων και η κοινοποίηση πιθανής κλίμακας προστίμων.

74 Εντούτοις, εξακολουθούν στο πλαίσιο αυτό να εφαρμόζονται πλήρως οι κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των επιβλητέων προστίμων. Αυτό συνεπάγεται ότι, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, δεν μπορεί να γίνουν διακρίσεις μεταξύ των μερών που μετείχαν στην ίδια σύμπραξη όσον αφορά τα στοιχεία και τις μεθόδους υπολογισμού που δεν επηρεάζονται από τις εγγενείς ιδιαιτερότητες της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών, όπως είναι η εφαρμογή μειώσεως κατά 10 % λόγω διευθετήσεως της διαφοράς (βλ., συναφώς, απόφαση της 19ης Ιουλίου 2012, Alliance One International και Standard Commercial Tobacco κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά Alliance One International κ.λπ., C-628/10 P και C-14/11 P, EU:C:2012:479, Συλλογή, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

– Επί της αυξήσεως του ποσού του προστίμου σε σχέση με την κοινοποιηθείσα κλίμακα

75 Στην υπό κρίση περίπτωση, οι προσφεύγουσες αποφάσισαν να διακόψουν τις συνομιλίες για τη διευθέτηση της διαφοράς.

76 Όπως ορθώς υπογράμμισαν, είχαν κάθε δικαίωμα να το πράξουν. Πρέπει συναφώς να επισημανθεί ότι η διαδικασία διευθετήσεως διαφορών είναι προαιρετική διαδικασία (βλ. σκέψη 120 κατωτέρω) και, εκτός αυτού, διακρίνεται από την τακτική διαδικασία. Στο σημείο 19 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών ορίζεται ότι, όταν μια επιχείρηση αποχωρεί από τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών, δηλαδή σε περίπτωση που δεν υποβάλει παρατηρήσεις στο πλαίσιο διαδικασίας διευθετήσεως διαφοράς, η διαδικασία που καταλήγει στη λήψη τελικής αποφάσεως πρέπει να ακολουθεί τις γενικές διατάξεις και, ιδίως, το άρθρο 10, παράγραφος 2 (απάντηση στην ανακοίνωση αιτιάσεων), το άρθρο 12, παράγραφος 1 (προφορική εξέταση) και το άρθρο 15, παράγραφος 1 (πρόσβαση στον φάκελο της υπόθεσης), του κανονισμού 773/2004, και όχι αυτές που ρυθμίζουν τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών.

77 Στην υπό κρίση περίπτωση, η Επιτροπή απέστειλε στις προσφεύγουσες, στο πλαίσιο της τακτικής διοικητικής διαδικασίας, ανακοίνωση των αιτιάσεων η οποία ανέφερε, όπως και η πρότερη ανακοίνωση που έλαβε χώρα στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, ότι οι προσφεύγουσες είχαν μετάσχει σε ενιαία και συνεχή παράβαση μεταξύ 1978 και 2004.

78 Με την αιτιολογική σκέψη 318 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες με την απάντησή τους στην ανακοίνωση αιτιάσεων και αφού αντιμετώπισε τη διαφορετική εκ μέρους τους ερμηνεία των δηλώσεών τους, έκρινε ότι δεν ήταν δυνατόν να αποδειχθεί με επαρκή νομική βεβαιότητα ότι οι προσφεύγουσες γνώριζαν και είχαν μετάσχει στη συνολική σύμπραξη που τέθηκε σε εφαρμογή από το 1978. Διευκρίνισε, ιδίως, ότι δεν μπορούσε να στηριχθεί στα στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες με την αίτηση με την οποία ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας, αποδεικτικά στοιχεία ουσιώδη για να γίνει δεκτή η συμμετοχή τους πριν το 1993.

79 Στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, η Επιτροπή είχε ενημερώσει τις προσφεύγουσες ότι επρόκειτο να τους επιβληθεί εις ολόκληρον πρόστιμο μεγίστου ύψους μεταξύ 41 και 44 εκατομμυρίων ευρώ για τη συμμετοχή τους σε ενιαία και συνεχή παράβαση από τις 31 Δεκεμβρίου 1978 έως τις 10 Φεβρουαρίου 2004, συμπεριλαμβανομένης, πέραν της μειώσεως κατά 10 % λόγω της διευθετήσεως, μειώσεως κατά 35 % για τη συνδρομή ελαφρυντικών περιστάσεων δυνάμει των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, που χορηγείται επειδή επέτρεψαν στην Επιτροπή να επεκτείνει τη διάρκεια της δικής τους συμμετοχής στη σύμπραξη, και κατά 17 % δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

80 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, που εκδόθηκε κατά την τακτική διαδικασία, η Επιτροπή κατέληξε σε ποσό προστίμου ανερχόμενο σε 59 850 000 ευρώ, αφού μείωσε κατά 5 % το βασικό ποσό του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

81 Πράγματι, εκ πρώτης όψεως, μια τέτοια αύξηση του ποσού του προστίμου, ενώ η διάρκεια της παραβάσεως μειώθηκε κατά δεκαπέντε περίπου έτη, μπορεί να φανεί παράδοξη.

82 Εντούτοις πρέπει, συναφώς, να επισημανθεί ότι η Επιτροπή απλώς εφάρμοσε την ίδια μέθοδο υπολογισμού του ποσού του προστίμου που προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006, προκειμένου να υπολογίσει τόσο την κλίμακα των προστίμων κατά το στάδιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, όσο και το ποσό του προστίμου που τελικώς επιβλήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση και την έτερη απόφαση. Κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, οι λεπτομέρειες του υπολογισμού γνωστοποιήθηκαν και εξηγήθηκαν σε καθένα από τους μετέχοντες στην εν λόγω διαδικασία, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών. Για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω, στη σκέψη 18, η Επιτροπή χρησιμοποίησε,

για να καθορίσει το βασικό ποσό του προστίμου, την αξία των πωλήσεων που όντως πραγματοποίησε η εν λόγω επιχείρηση κατά τη διάρκεια των ετών της παραβάσεως στην οποία μετείχε και καθόρισε στο 16 % (κατώτερο ποσό της κλίμακας) ή στο 17 % (ανώτερο ποσό της κλίμακας) την αναλογία της αξίας των πωλήσεων που έγινε δεκτή λόγω της σοβαρότητας της παραβάσεως, προσθέτοντας ένα επιπλέον ποσό που υπολογίστηκε βάσει του ετήσιου μέσου όρου των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο της παραβάσεως με την εφαρμογή ενός ποσοστιαίου συντελεστή, είτε 16 % είτε 17 % για το κατώτερο και το ανώτερο ποσό της κλίμακας αντιστοίχως, με αποτρεπτικό σκοπό.

83 Εντούτοις, ενώ η αξία των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν από τις προσφεύγουσες ανερχόταν σε 529 εκατομμύρια ευρώ (με στρογγυλοποίηση) για την περίοδο που ελήφθη υπόψη κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς (1978-2004), με αποτέλεσμα το αρχικό βασικό ποσό να καταλήξει στο ύψος των 90 εκατομμυρίων ευρώ, η εν λόγω αξία των πωλήσεων ανήλθε σε 341 εκατομμύρια ευρώ (με στρογγυλοποίηση) για την περίοδο που έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση (1993-2004), με αποτέλεσμα το αρχικό βασικό ποσό να καταλήξει σε 58 εκατομμύρια ευρώ, εφαρμοζομένου, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, συντελεστή σοβαρότητας ανερχόμενου σε 17 %.

84 Ομοίως, ενώ ο μέσος όρος των πωλήσεων κατά την περίοδο της παραβάσεως που έγινε δεκτή κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς ανερχόταν σε 21 εκατομμύρια ευρώ, οδηγώντας σε πρόσθετο ποσό υπερβαίνον τα 3 εκατομμύρια ευρώ, ο μέσος όρος κατά τη διάρκεια της περιόδου που ελήφθη υπόψη στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας ανερχόταν σε 32,8 εκατομμύρια ευρώ, οδηγώντας σε πρόσθετο ποσό υπερβαίνον τα 5 εκατομμύρια ευρώ, εφαρμοζομένου συντελεστή 17 % για λόγους αποτροπής.

85 Κατά συνέπεια, το αρχικό βασικό ποσό, προσαυξημένο με πρόσθετο ποσό, ανήλθε αντιστοίχως σε τελικό βασικό ποσό 93 εκατομμυρίων ευρώ κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς και 63 εκατομμυρίων ευρώ κατά την τακτική διαδικασία.

86 Συνεπώς, το γεγονός της μη λήψεως πλέον υπόψη του κύκλου εργασιών για την περίοδο που περιλαμβάνεται μεταξύ 1978 και 1993 (την «πρώτη περίοδο»), κύκλου εργασιών που υπερέβαινε τα 180 εκατομμύρια ευρώ, είχε ως άμεση συνέπεια την αύξηση του μέσου όρου του ποσού της αξίας των πωλήσεων, και επομένως του πρόσθετου ποσού για το οποίο γίνεται μνεία ανωτέρω, στη σκέψη 84. Πράγματι, κατά τη διάρκεια της περιόδου που έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση (1993-2004) (τη «δεύτερη περίοδο»), ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε σημαντικά, ανερχόμενος σε 341 εκατομμύρια ευρώ, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η δραστηριότητα των προσφευγουσών γνώρισε πρόοδο και επεκτάθηκε γεωγραφικά κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.

87 Μετά τον καθορισμό του τελικού βασικού ποσού, η Επιτροπή μπορεί να αυξήσει ή να μειώσει το εν λόγω βασικό ποσό, λαμβάνοντας υπόψη επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις που χαρακτηρίζουν τη συμμετοχή της καθεμίας από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Σε περίπτωση που είναι εφαρμοστέα η ανακοίνωση περί συνεργασίας ή εκείνη για τη διευθέτηση διαφορών, το εν λόγω ποσό μπορεί να μειωθεί περαιτέρω. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, καίτοι το βασικό ποσό του προστίμου που προτάθηκε κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς ήταν υψηλότερο από αυτό που ορίστηκε κατά την τακτική διαδικασία (βλ. σκέψη 85 ανωτέρω), οι σημαντικότερες μειώσεις που προτάθηκαν κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς οδήγησαν σε μικρότερο πρόστιμο. Συνεπώς, το υψηλότερο πρόσθετο ποσό, που ήταν απόρροια της αυξήσεως του μέσου όρου των ετησίων πωλήσεων, καθώς και η μη εφαρμογή της μειώσεως κατά 35 % λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, η μικρότερη μείωση που χορηγήθηκε δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας (5 % αντί 17 %) και η μη εφαρμογή της μειώσεως κατά 10 % που προβλέπει η ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών είχαν ως συνέπεια να επιβληθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση στις προσφεύγουσες υψηλότερο πρόστιμο από αυτό που είχε προταθεί κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς.

88 Ανακύπτει συνεπώς το ερώτημα κατά πόσον, όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή «τιμώρησε» την αποχώρησή τους από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς και κατά πόσον η Επιτροπή δεσμευόταν από την κλίμακα προστίμων που είχε κοινοποιήσει κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς.

89 Στα ερωτήματα αυτά πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

90 Πρέπει, συναφώς, να επισημανθεί ότι η τελική απόφαση πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις ισχύουσες κατά τον χρόνο εκδόσεώς της κρίσιμες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων όλων των πληροφοριών και όλων των επιχειρημάτων που προέβαλε η επιχείρηση ασκώντας το δικαίωμά της ακροάσεως. Αντίθετα προς ό,τι ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων τους που αμφισβητούν τη συμμετοχή τους στην παράβαση όπως αυτή περιγράφηκε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων για την περίοδο προ του 1993, η Επιτροπή αντιμετώπισε νέο σύνολο στοιχείων: δεν θα ήταν πλέον σε θέση να στηριχθεί στις δηλώσεις στις οποίες προέβησαν οι προσφεύγουσες με την αίτηση περί επιείκειας που υπέβαλαν, λόγω του νέου στοιχείου που συνίστατο στο γεγονός ότι έπαψε να είναι αποδεκτή η πρώτη περίοδος (1978-1993) που είχε ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να επανεξετάσει τον φάκελο της υποθέσεως, να επανακαθορίσει τη διάρκεια που λήφθηκε υπόψη και, ενδεχομένως, να αναπροσαρμόσει τον τρόπο υπολογισμού του προστίμου.

91 Όσον αφορά την αναπροσαρμογή του τρόπου υπολογισμού του προστίμου, είναι βέβαιο ότι η εκτιμώμενη κλίμακα κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς αφορούσε το σύνολο των δύο περιόδων (που περιλαμβάνονται μεταξύ 1978 και 2004). Το γεγονός ότι έπαψε να είναι αποδεκτή η πρώτη περίοδος (1978-1993) είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της διάρκειας της παραβάσεως και την επανεξέταση της εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας και των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006. Η Επιτροπή έκρινε ότι δεν ήταν πλέον δυνατόν να ανταμείψει την αυτοενοχοποίηση που αφορούσε την περίοδο από το 1978 έως το 1993, περίοδο που είχε παύσει πλέον να είναι αποδεκτή.

92 Είναι σημαντικό να υπομνησθεί, συναφώς, ότι κατά πάγια νομολογία μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας κατά τη διοικητική διαδικασία δικαιολογείται μόνον εάν η συμπεριφορά της επιχειρήσεως διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παραβάσεως και, ενδεχομένως, την παύση της (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, SCA Holding κατά Επιτροπής, C-297/98 P, Συλλογή, EU:C:200:633, σκέψη 36· της 10ης Μαΐου 2007, SGL Carbon κατά Επιτροπής, C-328/05 P, Συλλογή, EU:C:2007:277, σκέψη 83, και της 14ης Μαΐου 1998, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, T-311/94, Συλλογή, EU:T:1998:93, σκέψη 325).

93 Ομοίως, από τη νομολογία προκύπτει ότι όταν αίτηση με την οποία ζητείται η εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας αφορά σύμπραξη διαφορετική από αυτή που εξετάζει η Επιτροπή και για την οποία, επιπλέον, αποδεικνύεται ότι η σχετική παράβαση έχει παραγραφεί, δεν υφίσταται προστιθέμενη αξία και η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ανταμείψει την εν λόγω συνεργασία, εφόσον δεν διευκολύνει την έρευνα. Η συλλογιστική αυτή εφαρμόζεται και στην καλούμενη «εκτός επιείκειας» συνεργασία (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 2007, BASF και UCB κατά Επιτροπής, T-101/05 και T-111/05, Συλλογή, EU:T:2007:380, σκέψη 222, και της 28ης Απριλίου 2010, Oxley Threads κατά Επιτροπής, T-448/05, EU:T:2010:166, σκέψεις 129 και 130).

94 Στην υπό κρίση περίπτωση, από τα πρακτικά των τριών διμερών συνεδριάσεων που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν, κατά τη δεύτερη συνεδρίαση, ότι έπρεπε να τους χορηγηθεί μερική απαλλαγή από το πρόστιμο για την περίοδο που περιλαμβάνεται μεταξύ 1978 και 1992, σύμφωνα με το σημείο 23 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Προς υποστήριξη του εν λόγω αιτήματος επικαλέστηκαν το γεγονός ότι, ελλείψει ομολογίας εκ μέρους τους, η Επιτροπή μπορούσε να στηριχθεί μόνον σε μεμονωμένα σημειώματα σχετικά με τέσσερις συνεδριάσεις που έλαβαν χώρα το 1983 και σε ανεπαρκείς δηλώσεις της Kemira και της Tessenderlo Chemie. Κατά την ίδια συνεδρίαση, η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι οι ομολογίες τους ήταν καθοριστικές προκειμένου να αποδειχθεί η συμμετοχή τους στην σύμπραξη κατά την εν

λόγω περίοδο. Κατά την τρίτη συνεδρίαση στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, η Επιτροπή δήλωσε ότι δεν μπορούσε να χορηγήσει την μερική απαλλαγή που ζητούσαν οι προσφεύγουσες, δεδομένου ότι η συνεργασία τους είχε παράσχει τη δυνατότητα να αποδειχθεί μόνον η δική τους συμμετοχή και όχι να επεκταθεί η διάρκεια και το πεδίο εφαρμογής της ίδιας της σύμπραξης. Αντιθέτως, ήταν έτοιμη να χορηγήσει μείωση λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων συνιστάμενη στην ανταμοιβή της συνεργασίας τους εκτός του πλαισίου της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν κατέθεσαν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς και, ακολούθως, αμφισβήτησαν, με την απάντησή τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τη συμμετοχή τους στην ενιαία παράβαση πριν το 1993, τελικώς η Επιτροπή δεν δέχθηκε, για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 78, την πρώτη περίοδο ως περίοδο συμμετοχής τους στην παράβαση.

95 Κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή αποφάσισε να μην εφαρμόσει την αρχικώς προβλεφθείσα μείωση λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, δηλαδή τη μείωση κατά 35 % «εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως περί επιείκειας» βάσει του σημείου 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006. Ομοίως, το γεγονός ότι έπαψε να είναι αποδεκτή η πρώτη περίοδος έχει επιπτώσεις και επί της μειώσεως κατά 17 % βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Το ζήτημα κατά πόσον η Επιτροπή έσφαλε ως προς την εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας της συνεργασίας των προσφευγουσών βάσει της εν λόγω ανακοινώσεως θα εξετασθεί στις σκέψεις 170 και επόμενες. Πρέπει συνεπώς να απορριφθεί το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή τιμώρησε την αποχώρησή τους από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, με την επιφύλαξη του ζητήματος που αφορά την ανταμοιβή της συνεργασίας τους στο πλαίσιο της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

96 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή δεν δεσμεύεται από την κλίμακα που κοινοποιήθηκε κατά τις συνομιλίες στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς. Πρόκειται, πράγματι, για διαφορετική διαδικασία σε σχέση με αυτή που τελικώς ακολουθήθηκε και οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Εντούτοις, όσον αφορά την τακτική διοικητική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας οι ευθύνες πρέπει ακόμη να αποδειχθούν, η Επιτροπή δεσμεύεται αποκλειστικώς και μόνον από την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η οποία δεν καθορίζει κλίμακα προστίμων, και υποχρεούται να λάβει υπόψη τα νέα στοιχεία των οποίων λαμβάνει γνώση κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας.

97 Στο μέτρο που οι προσφεύγουσες, με την επιχειρηματολογία τους, προβάλλουν κατά της Επιτροπής την αιτίαση ότι δεν εξήγησε τη διαφορά μεταξύ της αρχικής κλίμακας προστίμων και του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε τελικώς με την προσβαλλόμενη απόφαση, η εν λόγω επιχειρηματολογία πρέπει να απορριφθεί.

98 Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να εκθέτει τις αιτιάσεις κατά τρόπον αρκούντως σαφή, έστω και συνοπτικό, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να είναι σε θέση να αντιληφθούν τις ενέργειες που τους προσάπτει η Επιτροπή και να μπορέσουν να αμυνθούν προσηκόντως πριν εκδώσει η Επιτροπή οριστική απόφαση (αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1993, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, Συλλογή, EU:C:1993:120, σκέψη 42· της 19ης Μαρτίου 2003, CMA CGM κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-213/00, Συλλογή, EU:T:2003:76, σκέψη 109, και της 14ης Απριλίου 2011, Visa Europe και Visa International Service κατά Επιτροπής, T-461/07, EU:T:2011:181, Συλλογή, σκέψη 56). Όσον αφορά το ποσό των προστίμων, αρκεί η Επιτροπή να αναφέρει στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ότι πρόκειται να εξετάσει αν πρέπει να επιβάλει πρόστιμα στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και να αναφέρει επίσης τα κύρια πραγματικά και νομικά στοιχεία που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την επιβολή προστίμου, όπως είναι η σοβαρότητα και η διάρκεια της υποτιθεμένης παραβάσεως και το γεγονός ότι αυτή διεπράχθη εκ προθέσεως ή εξ αμελείας (βλ. απόφαση της 17ης Μαΐου 2011, Arkema France κατά Επιτροπής, T-343/08, EU:T:2011:218, Συλλογή, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

99 Όσον αφορά την οριστική απόφαση, κατά πάγια επίσης νομολογία, η Επιτροπή πρέπει να την αιτιολογεί με τις οριστικές της εκτιμήσεις οι οποίες βασίζονται στα αποτελέσματα του συνόλου της έρευνάς της, όπως εμφανίζονται κατά τον χρόνο της περατώσεως της διαδικασίας και δεν υποχρεούται να εξηγεί τις ενδεχόμενες διαφορές των οριστικών της εκτιμήσεων που περιέχονται στην οριστική απόφαση επιβολής κυρώσεων σε σχέση με τις προσωρινές εκτιμήσεις της που περιέχονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1987, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, 142/84 και 156/84, Συλλογή, EU:C:1987:490, σκέψη 70, και της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, Συλλογή, EU:C:2008:392, σκέψεις 64 και 65). Ομοίως, κατά τον καθορισμό των προστίμων λόγω παραβάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού, η Επιτροπή εκπληρώνει την υποχρέωσή της αιτιολογήσεως όταν επισημαίνει στην απόφασή της τα στοιχεία εκτιμήσεως βάσει των οποίων υπολόγισε τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, Cascades, C-279/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:626, σκέψεις 39 έως 47, και Sarrió κατά Επιτροπής, C-291/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:631, σκέψεις 76 έως 80).

100 Εξάλλου, όπως προκύπτει επίσης από τη νομολογία, η μνεία, ήδη στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, κλίμακας προστίμων θα ερχόταν σε αντίθεση προς τον αμιγώς προπαρασκευαστικό χαρακτήρα μιας τέτοιας πράξεως (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 2005, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, EU:T:2005:220, σκέψη 141, και της 14ης Δεκεμβρίου 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Συλλογή, EU:T:2006:396, σκέψη 369).

101 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η κλίμακα προστίμων αποτελεί εργαλείο που συνδέεται αποκλειστικώς και ειδικώς με τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών. Το άρθρο 10α, παράγραφος 2, του κανονισμού 773/2004 παρέχει ρητώς στις υπηρεσίες της Επιτροπής τη δυνατότητα να δώσουν στα μέρη που συμμετέχουν στις συνομιλίες για τη διευθέτηση διαφοράς μια εκτίμηση για το ύψος του προστίμου που θα τους επιβληθεί βάσει των οδηγιών που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων, των διατάξεων της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών και της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, κατά περίπτωση.

102 Η διήκουσα τις εν λόγω διατάξεις λογική είναι ότι, όπως προκύπτει από την δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 622/2008 και από το σημείο 16 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών, η κλίμακα προστίμων και τα λοιπά στοιχεία πρέπει να περιέλθουν σε γνώση της ενδιαφερομένης επιχειρήσεως, προκειμένου αυτή να έχει τη δυνατότητα να εκφράσει λυσιτελώς την άποψή της σχετικά με τα στοιχεία που δέχθηκε η Επιτροπή και, με τον τρόπο αυτό, να αποφασίσει βάσει των κατάλληλων πληροφοριών εάν θα συμβιβαστεί ή όχι.

103 Εάν η επιχείρηση αποφασίσει να συμβιβαστεί, υποβάλλει, εντός της ταχθείσας από την Επιτροπή προθεσμίας, παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, αναγνωρίζοντας την ευθύνη της για την παράβαση και απηχώντας τα αποτελέσματα των συνομιλιών που έλαβαν χώρα για τον σκοπό αυτό, με ενδεικτική, μεταξύ άλλων, αναφορά σχετικά με το ανώτατο ύψος του προστίμου που προβλέπει ότι θα της επιβάλει η Επιτροπή και που θα αποδεχόταν στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς. Δεδομένου ότι η έγγραφη κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων αποτελεί υποχρεωτικό στάδιο που προηγείται της εκδόσεως τελικής αποφάσεως, η Επιτροπή διαβιβάζει, στη συνέχεια, ανακοίνωση των αιτιάσεων που απηχεί τις παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς και η ενδιαφερόμενη επιχείρηση απαντά στην εν λόγω κοινοποίηση επιβεβαιώνοντας ότι αυτή αντιστοιχεί στο περιεχόμενο των παρατηρήσεων που υπέβαλε (βλ. σκέψη 69 ανωτέρω).

104 Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν υποβάλει παρατηρήσεις στο πλαίσιο διαδικασίας διευθετήσεως διαφοράς, η διαδικασία που καταλήγει στη λήψη τελικής αποφάσεως διέπεται από τις γενικές διατάξεις του κανονισμού 773/2004 και όχι από αυτές που ρυθμίζουν τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών. Όπως έχει επισημανθεί ανωτέρω, πρόκειται, συνεπώς, περί καταστάσεως αποκαλούμενης «tabula rasa», στην οποία οι ευθύνες απομένει να αποδειχθούν.

105 Από τα προαναφερθέντα συνάγεται επίσης το συμπέρασμα ότι η κλίμακα προστίμων που κοινοποιήθηκε κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς στερείται σημασίας, διότι η εν λόγω κλίμακα αποτελεί εργαλείο της συγκεκριμένης διαδικασίας. Θα ήταν, συνεπώς, παράλογο και μάλιστα απρόσφορο (βλ. σκέψη 100 ανωτέρω) να υποχρεούται η Επιτροπή να εφαρμόσει ή να αναφερθεί σε κλίμακα προστίμων συναρτώμενη με άλλη διαδικασία που έχει πλέον εγκαταλειφθεί.

106 Με την ίδια λογική, δεν επιβάλλεται στην Επιτροπή, όταν προσφεύγει στη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών η οποία αποσκοπεί στο να διευκολύνει την επίλυση των διαφορών και η οποία μεταγενεστέρως εγκαταλείπεται, βαρύτερη υποχρέωση αιτιολογήσεως σε σχέση με την υποχρέωση που της επιβάλλεται όταν εκδίδει απόφαση κατά την τακτική διαδικασία.

107 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα των προσφευγουσών, σύμφωνα με το οποίο το ύψος του προστίμου τους δεν θα έπρεπε, σε καμία περίπτωση, να υπερβαίνει εκείνο που αντιστοιχεί στο ανώτατο όριο της κλίμακας προστίμων που τους είχε κοινοποιηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, αυξημένο κατά 10 % λόγω της μη εφαρμογής της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών. Εξάλλου, η αποδοχή ενός τέτοιου επιχειρήματος θα στερούσε από την Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλει πρόστιμο προσαρμοσμένο στις νέες συνθήκες που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεώς της, ενώ μάλιστα οφείλει να λάβει υπόψη τα νέα επιχειρήματα ή αποδεικτικά στοιχεία των οποίων έλαβε γνώση κατά την τακτική διοικητική διαδικασία, τα οποία μπορεί να έχουν επιπτώσεις στον καθορισμό του ποσού του επιβλητέου προστίμου.

– Επί του ανεπαρκούς χαρακτήρα της αναλύσεως

108 Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες προβάλλουν επίσης την αιτίαση ότι η Επιτροπή προέβη σε ανεπαρκή ανάλυση και υποστηρίζουν ότι αποχώρησαν από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς προκειμένου να διορθώσουν την άποψη της Επιτροπής σχετικά με την προβαλλόμενη συμμετοχή τους σε ενιαία και συνεχή παράβαση από το 1978 (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω), πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον η Επιτροπή εξέτασε αρχικώς κατά τρόπο επαρκή τον φάκελο της Timab όσον αφορά την αποδιδόμενη παράβαση ή κατά πόσον ερμήνευσε εσφαλμένα τις πληροφορίες που γνωστοποίησαν οι προσφεύγουσες.

109 Όσον αφορά την ερμηνεία της αιτήσεως των προσφευγουσών, με την οποία ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας, και των απαντήσεών τους στα αιτήματα παροχής πληροφοριών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την εν λόγω αίτηση της 14ης Οκτωβρίου 2008, οι προσφεύγουσες επεσήμαναν ότι η Timab συμμετείχε στις συνεδριάσεις με τους κύριους παραγωγούς ΦΑΖ στο πλαίσιο, και εκτός του πλαισίου, του Conseil européen des fédérations de l'industrie chimique (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Χημικής Βιομηχανίας, CEFIC), ότι οι επαφές μεταξύ των στελεχών της Timab και των υπευθύνων μιας ή περισσοτέρων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στην παραγωγή ή την πώληση των ΦΑΖ είχαν αρχίσει το 1978, ότι ελάμβαναν χώρα συνεδριάσεις δύο με τρεις φορές ετησίως από το 1979 και ότι, το 1983, είχαν λάβει χώρα τέσσερις συνεδριάσεις που αφορούσαν τη θέση σε λειτουργία μονάδας παραγωγής από την Timab στην Αγγλία. Επιπλέον, έλαβαν χώρα και άλλες συνεδριάσεις για το σύνολο των αγορών της βόρειας Ευρώπης, στις οποίες δεν κλήθηκε και στις οποίες, συνεπώς, δεν έλαβε μέρος η Timab.

110 Στις 15 Οκτωβρίου 2008, οι προσφεύγουσες συμπλήρωσαν την αίτησή τους με την οποία ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας και επιβεβαίωσαν τη συμμετοχή της Timab στις συνεδριάσεις και στις ανταλλαγές πληροφοριών με άλλους φορείς του τομέα της αγοράς των ΦΑΖ από το 1978 και το γεγονός ότι έθεσε τέρμα στις εν λόγω πρακτικές από την έναρξη των ερευνών σε βάρος της που διεξήχθησαν το 2004. Οι προσφεύγουσες επεσήμαναν επίσης ότι είχαν ήδη διαβιβάσει διάφορα στοιχεία ικανά να αποκτήσουν προστιθέμενη αξία στο πλαίσιο των απαντήσεών τους στα ερωτήματα που υπέβαλε η Επιτροπή, ζητώντας της συγχρόνως να

εκτιμήσει την προστιθέμενη αξία των εν λόγω στοιχείων κατά τον χρόνο της αρχικής διαβιβάσεώς τους το 2007, και υπό το πρίσμα των στοιχείων του φακέλου που διέθετε η Επιτροπή κατά τον χρόνο εκείνο.

111 Όσον αφορά το πρώτο αίτημα παροχής πληροφοριών σχετικά με την περίοδο μεταξύ 1989 και 2003 και το δεύτερο αίτημα παροχής πληροφοριών σχετικά με την περίοδο μεταξύ 1969 και 2004, οι απαντήσεις των προσφευγουσών δόθηκαν, αντιστοίχως, στις 22 Φεβρουαρίου 2007 και στις 6 Αυγούστου 2007. Οι εν λόγω απαντήσεις επιβεβαιώνουν ότι η Timab είχε θίγουσες τον ελεύθερο ανταγωνισμό επαφές με άλλους φορείς της αγοράς των ΦΑΖ, η δε δεύτερη απάντηση μνημονεύει τέτοιου είδους επαφές από το 1978 με τους συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνταν στη Γαλλία.

112 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες, στο πλαίσιο και πάλι της αιτήσεώς τους περί επιείκειας, επισύναψαν στην επιστολή της 28ης Οκτωβρίου 2008 δήλωση του C., γενικού διευθυντή της Timac SA και προέδρου της Timab, νομίμου διαδόχου της Timac, κατά τον χρόνο που έλαβαν χώρα τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά. Σύμφωνα με την εν λόγω δήλωση, η πρώτη συνάντηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην οποία κλήθηκε η Timab, έλαβε χώρα στη Μαδρίτη (Ισπανία) στις αρχές της δεκαετίας του ‘80, με την παρουσία, μεταξύ άλλων, των εταιριών Boliden, Windmill, Kemira, Ercros και Tessenderlo Chemie. Συνεπώς, οι εν λόγω συναντήσεις πραγματοποιούνταν, κατά γενικό κανόνα, με τον ρυθμό των συναντήσεων του CEFIC, με πρόεδρο την Tessenderlo Chemie, τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, στο σύνολο της αγοράς και ανά γεωγραφική ζώνη. Η Timab εξακολούθησε να συμμετέχει (με συχνότητα δύο ή τριών συναντήσεων ετησίως), μέχρι το 2004, σε συναντήσεις που συγκέντρωναν τους παραγωγούς κατά γεωγραφικές ζώνες. Τέλος, σύμφωνα με την εν λόγω δήλωση, η Timab ήταν παρούσα όχι μόνον στις συναντήσεις που αφορούσαν τη γαλλική αγορά, αλλά και σε αυτές που αφορούσαν τις αγορές στις οποίες πραγματοποιούσε εξαγωγές. Κατά τις εν λόγω συναντήσεις επαναλαμβάνονταν τα αριθμητικά στοιχεία που είχαν δηλωθεί στο CEFIC, με αποτέλεσμα να είναι δυνατή η ανασύσταση του όγκου της αγοράς και η αναπροσαρμογή των ποσοτήτων που έπρεπε να διατεθούν στο εμπόριο από τους διάφορους φορείς. Οι ανταλλαγές αφορούσαν επίσης το επίπεδο των τιμών.

113 Είναι βέβαιο ότι οι προσφεύγουσες, με την απάντησή τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (σημεία 431 έως 458), επισήμαναν ότι η Timab δεν είχε συμμετάσχει σε ενιαία και συνεχή παράβαση από το 1978 έως το 1993, αλλά σε δύο ή τρεις χωριστές πρακτικές. Οι πρακτικές που προηγήθηκαν της προσχωρήσεως της Timab στο Super CEPA, στις 6 Σεπτεμβρίου 1993, διακρίνονται από αυτές που τέθηκαν σε εφαρμογή στο πλαίσιο του CEPA και έχουν, συνεπώς, παραγραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού 1/2003. Ακόμη και αν η Επιτροπή θεωρούσε ότι οι εν λόγω πρακτικές αποτελούσαν στην πραγματικότητα μία μόνον ενιαία παράβαση, αυτές είχαν διακοπεί για δύο σχεδόν συνεχή έτη και είχαν, συνεπώς, για τον λόγο αυτό, υποπέσει σε παραγραφή όσον αφορά την προηγούμενη της 16ης Σεπτεμβρίου 1993 περίοδο.

114 Βάσει του περιεχομένου της αιτήσεως με την οποία οι προσφεύγουσες ζήτησαν να τύχει εφαρμογής στην περίπτωσή τους η ανακοίνωση περί συνεργασίας και των απαντήσεων στα αιτήματα παροχής πληροφοριών, και ειδικότερα της απαντήσεως της 6ης Αυγούστου 2007 στο δεύτερο αίτημα παροχής πληροφοριών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι νομίμως η Επιτροπή θεώρησε ότι οι προσφεύγουσες είχαν εμπλακεί στην ενιαία και συνεχή παράβαση από το 1978.

115 Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι στο δίκαιο της Ένωσης επικρατεί η αρχή της ελεύθερης εκτιμήσεως των αποδείξεων και το μοναδικό κριτήριο βάσει του οποίου εκτιμώνται οι προσκομιζόμενες αποδείξεις είναι η αξιοπιστία τους. Καμία διάταξη ή γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να επικαλείται σε βάρος μιας επιχειρήσεως δηλώσεις άλλων επιχειρήσεων. Κατά πάγια όμως νομολογία, δηλώσεις του γίνονται στο πλαίσιο αιτήσεως περί εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας δεν έχουν αμελητέα αποδεικτική αξία (βλ., συναφώς, απόφαση της 8ης Ιουλίου 2004, JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, Συλλογή, EU:T:2004:221, σκέψεις 207, 211 και 212). Το σκεπτικό αυτό μπορεί να ισχύσει και για τις δηλώσεις που αντιτάσσονται κατά της ίδιας της αιτούσας επιχειρήσεως. Εντούτοις, εάν η

επιχείρηση που ζήτησε να εφαρμοστεί στην περίπτωσή της η ανακοίνωση περί συνεργασίας ανακαλέσει τη δήλωσή της ή την ερμηνεύσει σε μεταγενέστερο χρόνο διαφορετικά, θα είναι δύσκολο για την Επιτροπή και ακολούθως για τον δικαστή, ελλείψει άλλων αποδεικτικών στοιχείων, να λάβει υπόψη την εν λόγω δήλωση λόγω της μειώσεως της αποδεικτικής της αξίας. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν είναι αναμενόμενο να αντιτάξει κατ' ανάγκη η Επιτροπή στην επιχείρηση τις αρχικές της δηλώσεις.

116 Εξάλλου, μετά την κίνηση της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς, έλαβαν χώρα τρεις συνεδριάσεις, αυτές που έχουν μνημονευθεί ανωτέρω, στη σκέψη 94. Κατά τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα κατά τις εν λόγω συνεδριάσεις, η Επιτροπή γνωστοποίησε, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 773/2004 και το σημείο 16 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών, τα καταγγελλόμενα πραγματικά περιστατικά, τον νομικό χαρακτηρισμό τους, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της πιθανολογούμενης συμπράξεως. Οι προσφεύγουσες είχαν, συνεπώς, ενημερωθεί σχετικά με τον χαρακτηρισμό της «ενιαίας και συνεχούς παραβάσεως» που δέχθηκε η Επιτροπή και με την υποτιθέμενη συμμετοχή τους σε αυτή από το 1978 έως το 2004 και, επομένως, τους είχε δοθεί η δυνατότητα να αμφισβητήσουν τα στοιχεία αυτά.

117 Όπως υποστήριξε η Επιτροπή, πρέπει να επισημανθεί ότι οι προσφεύγουσες, κατά τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις για τη διευθέτηση, ουδέποτε κοινοποίησαν την άποψή τους, σύμφωνα με την οποία επρόκειτο, στην πραγματικότητα, για δύο τουλάχιστον διαφορετικές παραβάσεις, η μια από τις οποίες είχε παραγραφεί. Βέβαια, στο σημείο 2 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών αναφέρεται ότι η Επιτροπή δεν διαπραγματεύεται το ζήτημα της ύπαρξης παράβασης της νομοθεσίας της Ένωσης και της επιβολής της κατάλληλης κύρωσης. Εντούτοις, η εν λόγω ανακοίνωση δεν θα έπρεπε να αποτελέσει εμπόδιο για τις συζητήσεις. Συγκεκριμένα, η διαδικασία διευθετήσεως διαφορών απαιτεί, ως εκ της φύσεώς της, ανταλλαγές απόψεων μεταξύ των μερών. Κατά συνέπεια, μια τέτοια διαδικασία προϋποθέτει, ως εκ της φύσεώς της, ότι τόσο οι επιχειρήσεις όσο και η Επιτροπή πρέπει να προσπαθήσουν να καταλήξουν σε κοινή εκτίμηση της καταστάσεως (βλ., συναφώς, σημείο 17 της ανακοινώσεως για τη διευθέτηση διαφορών). Εάν, λαμβάνοντας υπόψη τον απλοποιημένο χαρακτήρα της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών, η εν λόγω επιχείρηση και η Επιτροπή δεν μπορούν να καταλήξουν σε κοινή εκτίμηση της καταστάσεως, το μόνο που απομένει είναι η τακτική διαδικασία.

118 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση των προσφευγουσών, σύμφωνα με την οποία η έρευνα της υποθέσεώς τους από την Επιτροπή δεν έγινε ορθώς.

– Επί των λοιπών αιτιάσεων

119 Όσον αφορά τις λοιπές, περιληπτικά αναφερόμενες ανωτέρω, στις σκέψεις 49 έως 54, αιτιάσεις των προσφευγουσών, οι οποίες αφορούν την προβαλλόμενη προσβολή του δικαιώματος μη αυτοενοχοποιήσεως, παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων, προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αρχής της χρηστής διοικήσεως καθώς και κατάχρηση εξουσίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι εν λόγω αιτιάσεις είναι αβάσιμες.

120 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα σχετικά με το δικαίωμα μη αυτοενοχοποιήσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι η συνεργασία επιχειρήσεως κατά την έννοια της ανακοινώσεως περί συνεργασίας έχει αμιγώς εκούσιο χαρακτήρα ως προς την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Κατά την απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1989, Orkem κατά Επιτροπής (374/87, Συλλογή, EU:C:1989:387, σκέψεις 34 και 35), η Επιτροπή δικαιούται να υποχρεώσει επιχείρηση να της παράσχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αναφέρονται σε πραγματικά περιστατικά των οποίων έχει λάβει γνώση, αλλά δεν μπορεί να επιβάλει στην επιχείρηση αυτή την υποχρέωση να δώσει απαντήσεις από τις οποίες μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη παραβάσεως, με την απόδειξη της οποίας βαρύνεται η ίδια η Επιτροπή. Το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι, καίτοι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεώσει επιχείρηση να ομολογήσει συμμετοχή της σε παράβαση, εντούτοις δεν κωλύεται να λαμβάνει υπόψη, κατά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, την αρωγή που αυτοβούλως της παρέσχε η εν λόγω επιχείρηση

για την απόδειξη του υποστατού της παραβάσεως (βλ. απόφαση της 14ης Ιουλίου 2005, Acerinox κατά Επιτροπής, C-57/02 P, Συλλογή, EU:C:2005:453, σκέψη 88 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εντούτοις, η συνεργασία και ο βαθμός της συνεργασίας που επιθυμεί η επιχείρηση να παράσχει κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας αποτελούν αποκλειστικώς ελεύθερη επιλογή της εν λόγω επιχειρήσεως. Τόσο η διαδικασία που ακολουθεί την αίτηση εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, όσο και αυτή που αφορά το αίτημα για διευθέτηση της διαφοράς αποτελούν μορφές συνεργασίας. Κατά συνέπεια, η ίδια λογική ισχύει και για τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών. Το αίτημα διευθετήσεως της διαφοράς της ενδιαφερομένης επιχειρήσεως, η οποία αναγνωρίζει την ευθύνη της για την παράβαση, κατόπιν των προπαρασκευαστικών συζητήσεων που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως διαφορών, στηρίζεται στην ελεύθερη βούληση της εν λόγω επιχειρήσεως. Εξάλλου, ουδόλως προκύπτει από τη δικογραφία ότι η Επιτροπή προσπάθησε να επηρεάσει τις επιλογές των προσφευγουσών.

121 Δεύτερον, όσον αφορά την αρχή της ισότητας των όπλων, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθεί η έκδοση μιας αποφάσεως τόσο παράδοξης και αντίθετης προς τα υπερασπιστικά τους συμφέροντα (που αποσκοπούσαν να αναγνωριστεί η ύπαρξη διακριτών παραβάσεων, με αποτέλεσμα να μειωθεί το πρόστιμο).

122 Πρέπει, εντούτοις, να επισημανθεί συναφώς ότι η Επιτροπή περιορίστηκε στην εφαρμογή των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 και της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Όπως έχει επισημανθεί ανωτέρω, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να ανταμείψει τις αυτοενοχοποιητικές δηλώσεις που αφορούσαν την περίοδο 15 ετών που δεν ελήφθη υπόψη. Από την προαναφερθείσα, στη σκέψη 93, νομολογία προκύπτει ότι, όταν αίτηση με την οποία ζητείται η εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας αφορά σύμπραξη διαφορετική σε σχέση με αυτή που εξετάζει η Επιτροπή, δεν υφίσταται προστιθέμενη αξία και η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ανταμείψει την εν λόγω συνεργασία, δεδομένου ότι αυτή δεν διευκολύνει την έρευνα. Κατά συνέπεια, είναι αναμενόμενο να αναθεωρηθεί η ανταμοιβή λόγω επιείκειας όταν η δήλωση στο πλαίσιο της αιτήσεως περί επιείκειας αφορά, εν μέρει, περίοδο η οποία δεν ελήφθη υπόψη. Ομοίως, δεδομένου ότι η δήλωση των προσφευγουσών αποτελούσε το στοιχείο που καθιστούσε δυνατή την επέκταση της διάρκειας της ίδιας τους της συμμετοχής, η αρχικώς προβλεφθείσα μείωση «εκτός επιείκειας» κατέστη επίσης άνευ σημασίας.

123 Τρίτον, όσον αφορά την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, δικαίωμα επίκλησης της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει κάθε ιδιώτης που βρίσκεται σε μια κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η διοίκηση της Ένωσης του δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες, διευκρινιζομένου ότι ουδείς μπορεί να επικαλεσθεί προσβολή της αρχής αυτής όταν δεν υπάρχουν συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις εκ μέρους της διοίκησης, προερχόμενες από εξουσιοδοτημένες και αξιόπιστες πηγές (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2010, Deltafina κατά Επιτροπής, T-29/05, EU:T:2010:355, Συλλογή, σκέψη 427 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

124 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η κλίμακα προστίμων κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες στο πλαίσιο των συζητήσεων ενόψει της διευθετήσεως της διαφοράς. Επιπλέον, η εν λόγω κλίμακα αφορούσε την περίοδο από 31 Δεκεμβρίου 1978 έως 10 Φεβρουαρίου 2004. Βέβαια, η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς και η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτούν να δεσμεύεται η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας, από την εκτίμησή της σχετικά με το ποσό του προστίμου. Πρέπει, συναφώς, να επισημανθεί ότι βάσει ακριβώς της εκτιμήσεως αυτής κάποιο από τα μέρη μπορεί να αποφασίσει να υποβάλει αίτημα διευθετήσεως της διαφοράς, κατά την έννοια του άρθρου 10α, παράγραφος 2, του κανονισμού 773/2004. Αυτό, όμως, δεν συνέβη εν προκειμένω. Οι προσφεύγουσες αποχώρησαν από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς. Κατά συνέπεια, δεν μπορούν να επικαλεστούν νόμιμη προσδοκία περί εφαρμογής της πιθανής κλίμακας προστίμων. Εντούτοις, κατόπιν της απαντήσεώς τους στην ανακοίνωση αιτιάσεων, στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας, η Επιτροπή περιόρισε την περίοδο συμμετοχής τους στην παράβαση. Όπως έχει επισημανθεί (βλ. σκέψη 91 ανωτέρω), ο εν λόγω

περιορισμός της διάρκειας της παραβάσεως δεν είχε επιπτώσεις αποκλειστικά και μόνον στον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων, αλλά και στην εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας της συμβολής των προσφευγουσών.

125 Τέταρτον, όσον αφορά την αιτίαση των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε η αιτίαση αυτή μπορεί να γίνει δεκτή. Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή απέστειλε ανακοίνωση των αιτιάσεων περιοριζόμενη στην περιγραφή των πραγματικών στοιχείων που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στον υπολογισμό των προστίμων (σοβαρότητα και διάρκεια), πράγμα που αποτελεί συνήθη πρακτική στο πλαίσιο τακτικής διαδικασίας (βλ. την προαναφερθείσα, στη σκέψη 98, νομολογία). Η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη, με την ανακοίνωση αιτιάσεων, να θίξει τα ζητήματα που αφορούν τη μείωση λόγω επιείκειας ή την κατάργηση της μειώσεως λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, κατά μείζονα λόγο διότι, στο εν λόγω στάδιο της διαδικασίας, δεν είχε ακόμη παρασχεθεί στις προσφεύγουσες η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί της εν λόγω ανακοινώσεως. Εξάλλου, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή, έχοντας λάβει γνώση της επιχειρηματολογίας των προσφευγουσών, κατόπιν της απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και κατά την ακρόαση της 24ης Φεβρουαρίου 2010, ζήτησε από τις προσφεύγουσες να διευκρινίσουν τη σχέση μεταξύ της αιτήσεώς τους περί επιείκειας και των προγενέστερων του 1993 πραγματικών περιστατικών και δήλωσε ότι ο νέος χαρακτηρισμός της παραβάσεως θα μπορούσε να επηρεάσει τον υπολογισμό των προστίμων και, ιδίως, την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας της Timab.

126 Πέμπτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη κατάχρηση εξουσίας επειδή η Επιτροπή χρησιμοποίησε τις εξουσίες της με σκοπό να τιμωρήσει την αποχώρηση των προσφευγουσών από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, αρκεί να υπομνησθεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006 και η ανακοίνωση περί συνεργασίας εφαρμόστηκαν στην προσβαλλόμενη απόφαση με τον ίδιο τρόπο όπως για τον υπολογισμό της κλίμακας στη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, ενώ οι διαφορές συνίσταντο, όχι μόνο στον βασικό υπολογισμό του προστίμου, αλλά και στη μη εφαρμογή της μειώσεως κατά 10 % που προβλέπεται στην ανακοίνωση για τη διευθέτηση διαφορών, στα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η αξιολόγηση της αιτήσεως περί επιείκειας και στην έλλειψη της συνδρομής των προϋποθέσεων για την εφαρμογή της ελαφρυντικής περιστάσεως.

127 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι, δεδομένου ότι καμία από τις αιτιάσεις που αντλούνται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, την παράβαση των διατάξεων που διέπουν τη διαδικασία διευθετήσεως διαφορών, την παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοικήσεως καθώς και την κατάχρηση εξουσίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή, η πρώτη ομάδα λόγων ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των προβαλλομένων πρακτικών

128 Στο πλαίσιο του εν λόγω λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν την αιτίαση ότι η Επιτροπή καταλόγισε όλες τις προβαλλόμενες πρακτικές στο σύνολο των επιχειρήσεων, χωρίς να διακρίνει τις διαφορετικές περιόδους της παραβάσεως και τις διαφορετικές συμπεριφορές. Με τον τρόπο αυτό, στέρησε από τις προσφεύγουσες το δικαίωμα να υποβάλουν λυσιτελώς τις παρατηρήσεις τους επί των αβασίμων αιτιάσεων περί συμμετοχής σε ορισμένες από τις εν λόγω πρακτικές, ήτοι στον μηχανισμό αντισταθμίσεως και στον εναρμονισμένο καθορισμό των όρων πωλήσεως. Η Επιτροπή παραβίασε επίσης τους κανόνες περί αποδείξεως και την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

129 Ειδικότερα, όσον αφορά τον μηχανισμό αντισταθμίσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, αντίθετα προς την ανακοίνωση αιτιάσεων που αποκλείει οποιαδήποτε συμμετοχή της Timab στον εν λόγω μηχανισμό, η προσβαλλόμενη απόφαση δέχεται ότι η Timab είχε συμμετάσχει σε αυτόν, ζητώντας αναθεώρηση των ποσοστώσεων που της είχαν χορηγηθεί. Επιπλέον, η προσβαλλόμενη απόφαση

δέχεται έναν ορισμό των μηχανισμών αντισταθμίσεως (κύρωση της μη τηρήσεως των ποσοστώσεων) που διαφέρει από αυτόν της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (εκ των προτέρων καθορισμός των στόχων).

130 Ομοίως, όσον αφορά τους όρους πωλήσεως, η προσβαλλόμενη απόφαση και η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν στηρίζονται, επίσης, επί του ιδίου ορισμού, οι δε πρακτικές τις οποίες αφορά η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν αντιστοιχούν στην περίοδο παραβάσεως που λαμβάνει υπόψη η προσβαλλόμενη απόφαση.

131 Η Επιτροπή ζητεί να απορριφθεί αυτός ο λόγος ακυρώσεως.

132 Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως αποτελεί ουσιώδη τύπο που πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, δεδομένου ότι αυτό αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως. Η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και πρέπει να διαφαίνεται από αυτήν κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκεί τον έλεγχό του (απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, C-367/95 P, Συλλογή, EU:C:1998:154, σκέψεις 63 και 67).

133 Συνεπώς, η απαίτηση αυτή πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (πραναφερθείσα στη σκέψη 132 απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, EU:C:1998:154, σκέψη 63).

134 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι οι πρακτικές που αφορούν τους μηχανισμούς αντισταθμίσεως και αυτές που αφορούν τον συντονισμό των όρων πωλήσεως αποτελούν εξαρχής τμήματα της ενιαίας και συνεχούς παραβάσεως, ως τρόποι για την επίτευξη του ίδιου του σκοπού της συμπράξεως (βλ. τμήμα 4 και αιτιολογικές σκέψεις 239 και 248 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Εξάλλου, από τις αιτιολογικές σκέψεις 219 έως 221 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει επίσης ότι οι προσφεύγουσες συμμετείχαν από τις 16 Σεπτεμβρίου 1993 στην εν λόγω παράβαση, και μάλιστα έχοντας πλήρη γνώση των εν λόγω πρακτικών. Τέλος, στις αιτιολογικές σκέψεις 127, 132 έως 135, 156, 159, 227 και 246 της προσβαλλομένης αποφάσεως εκτίθενται οι εν λόγω πρακτικές όσον αφορά τις προσφεύγουσες. Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη ως προς το ζήτημα αυτό, με αποτέλεσμα να πρέπει να απορριφθεί η εν λόγω αιτίαση.

135 Όσον αφορά την αιτίαση που αφορά την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, αυτή πρέπει να απορριφθεί. Πρώτον, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων γίνεται αναφορά στους μηχανισμούς αντισταθμίσεως και στον συντονισμό των όρων πωλήσεως που αποτελούσαν στοιχεία της συμπράξεως, έστω και δευτερευόντως, και στο γεγονός ότι η Timab συγκαταλέγεται στους μετέχοντες στη σύμπραξη, με εξαίρεση, όσον αφορά τον μηχανισμό αντισταθμίσεως, για τα έτη από το 1994 έως το 1996. Τα σημεία 459 έως 480 της απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων είναι αφιερωμένα στα στοιχεία αυτά. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα εν λόγω στοιχεία που έγιναν δεκτά σε βάρος τους.

136 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντίθετα προς ό,τι ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των ορισμών επί των οποίων στηρίχθηκε η ανακοίνωση των αιτιάσεων και εκείνων επί των οποίων στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά τον μηχανισμό αντισταθμίσεως και τον συντονισμό των όρων πωλήσεως. Όσον αφορά τον μηχανισμό αντισταθμίσεως, οι βασικές αρχές του εν λόγω μηχανισμού περιγράφονται, με πανομοιότυπο τρόπο, στο σημείο 127 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και στην αιτιολογική σκέψη 132 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά την περιγραφή των όρων πωλήσεως, όπως προκύπτει, παραδείγματος χάριν, από τα σημεία 83, 100 και 106 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και από τις αιτιολογικές σκέψεις 86, 107 και 113 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η διαπίστωση αυτή δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι τα μέτρα αντισταθμίσεως και ο συντονισμός των όρων πωλήσεως μπορούσαν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως είναι η πρακτική των τιμών καλύψεως που στοχεύει στην εξασφάλιση κατανομής των πελατών (μέτρο αντισταθμίσεως), οι συμφωνίες σχετικά με τις περιόδους πληρωμής κατά κατηγορίες πελατών, ο συντονισμός των συμβατικών όρων ή η κατανομή διαύλων διανομής ή η διάρκεια των συμβάσεων (όροι πωλήσεως).

137 Όσον αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία, είναι αληθές ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στους μηχανισμούς αντισταθμίσεως καθώς και στην εναρμονισμένη πρακτική ως προς τους όρους πωλήσεως αφορούν περισσότερο την πρώτη περίοδο (1978-1993) της συμπράξεως, η οποία τελικώς δεν ελήφθη υπόψη σε βάρος των προσφευγουσών. Εντούτοις, η εν λόγω διαπίστωση δεν σημαίνει ότι ελλείπουν τα αποδεικτικά στοιχεία και/ή ότι οι προσφεύγουσες δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν υπεύθυνες για την παράβαση.

138 Επομένως, από τις αιτιολογικές σκέψεις 134 και 246 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Timab διαπραγματεύτηκε αυξήσεις των ποσοστώσεων όταν χρειάστηκε να αυξήσει την ποσότητα των προσφορών της, ιδίως το 1996, και ότι πέτυχε συμφωνία για να πωλήσει την πρόσθετη ποσότητα που ζητήθηκε από τη Γαλλία στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ελβετία και τις Κάτω Χώρες, υπό τον όρο η εν λόγω αύξηση να είναι προοδευτική, εκτεινόμενη σε περίοδο τεσσάρων ετών (από το 1997 έως το 2000).

139 Εξάλλου, είναι βέβαιο ότι η Timab μετείχε στη σύμπραξη ως προς τον συντονισμό των ποσοτήτων και των ποσοστώσεων, τις στρατηγικές και τους όρους τιμολογήσεως και ότι, προσχωρώντας στις συμφωνίες του Super CEPA, είχε, ή τουλάχιστον θα έπρεπε να έχει συνείδηση του συντονισμού στο πλαίσιο του Super CEPA που αφορούσε και τους όρους πωλήσεως, έστω και αν επρόκειτο μόνον για περιπτώσεις ανάγκης. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 173 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά τις συνεδριάσεις της συμπράξεως που αφορούσαν τα έτη για τα οποία δεν αμφισβητήθηκε η εμπλοκή της Timab, αντικείμενο συζητήσεως αποτελούσαν, εφόσον τούτο ήταν αναγκαίο, άλλοι όροι πωλήσεως, όπως οι παρεχόμενες ποσότητες ανά πελάτη.

140 Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της συμπράξεως. Συγκεκριμένα, από την αιτιολογική σκέψη 328 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη, για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, αποκλειστικά και μόνον τους κοινούς για όλους τους μετέχοντες στην εν λόγω παράβαση παράγοντες, ήτοι την κατανομή της αγοράς και τον συντονισμό των τιμών.

141 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του ποσού του προστίμου

142 Στο πλαίσιο της τρίτης ομάδας λόγων ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παραβίασε ορισμένες γενικές αρχές του δικαίου, όπως τις αρχές ίσης μεταχειρίσεως, εξατομικεύσεως των ποινών και αναλογικότητας, και ασκούν κριτική όσον αφορά πολλές πτυχές του ποσού του προστίμου και/ή τους κανόνες βάσει των οποίων αυτό ορίστηκε, υποστηρίζοντας ότι υφίσταται παράβαση του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως της σοβαρότητας των

πρακτικών που τους προσάπτονται, πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των ελαφρυντικών περιστάσεων, δυσανάλογος περιορισμός της μειώσεως λόγω επιείκειας και πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως της ικανότητας πληρωμής του προστίμου.

– Επί της παραβάσεως του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003

143 Με τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι έλαβε χώρα παράβαση του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 καθώς και παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της εξατομικεύσεως των ποινών, λόγω του ότι τα πρόστιμα καθορίστηκαν αναλόγως του βαθμού συνεργασίας και όχι αναλόγως της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του εν λόγω κανονισμού.

144 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών.

145 Πρώτον, πρέπει να επισημανθεί ότι, αντίθετα προς όσα ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της εν λόγω παραβάσεως. Η σοβαρότητα συγκεκριμενοποιείται με τον καθορισμό των ποσοστών της αξίας των πωλήσεων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του αρχικού βασικού ποσού και με το πρόσθετο ποσό αποτρεπτικού χαρακτήρα και η διάρκεια αντικατοπτρίζεται, κατά περίπτωση, είτε στον συντελεστή πολλαπλασιασμού επί τον αριθμό των ετών είτε στην αξία των πραγματικών πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της συμμετοχής στην παράβαση. Η διαπίστωση αυτή δεν τίθεται εν αμφιβόλω από το γεγονός ότι χορηγήθηκε μείωση σε ορισμένους μετέχοντες στην εν λόγω παράβαση λόγω συνεργασίας και λόγω διευθετήσεως της διαφοράς.

146 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες, με τα δικόγραφά τους, προσκόμισαν δύο πίνακες. Ασφαλώς, η ανάγνωση των εν λόγω πινάκων πρέπει να γίνει υπό το πρίσμα της προβαλλόμενης παραβιάσεως των αρχών της εξατομικεύσεως των ποινών και της αναλογικότητας. Όσον αφορά τον πίνακα που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες με το δικόγραφο της προσφυγής τους, ο οποίος συγκρίνει τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 με τα πρόστιμα που θα μπορούσαν να είχαν υπολογισθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 (ήτοι, κατά την άποψη των προσφευγουσών, πρόστιμο δύο φορές μικρότερο σε βάρος τους), πρέπει να επισημανθεί ότι η εν λόγω σύγκριση στερείται σημασίας, δεδομένου ότι πλαίσιο αναφοράς αποτελούν αποκλειστικά και μόνον οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

147 Ομοίως, όσον αφορά τον προσκομισθέντα με το υπόμνημα απαντήσεως πίνακα, ο οποίος εμφαίνει το ποσοστό του προστίμου επί των συνολικών πωλήσεων κάθε μιας από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και εκ του οποίου προκύπτουν, κατά την άποψη των προσφευγουσών, διαφορές, πρέπει να επισημανθεί ότι μια τέτοιου είδους σύγκριση στερείται σημασίας. Συγκεκριμένα, είναι εσφαλμένη η υπόθεση ότι η σχέση μεταξύ του συνολικού όγκου των πωλήσεων και του ποσού του προστίμου πρέπει να είναι αμετάβλητη για όλες τις επιχειρήσεις που μετέχουν σε μια και την αυτή παράβαση, δεδομένου ότι το τελικό ποσό του προστίμου αποτελεί έκφραση των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν κάθε επιχείρηση, όπως είναι οι αυξήσεις λόγω επιβαρυντικών περιστάσεων και οι μειώσεις λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων ή προς τον σκοπό μη υπερβάσεως του ανώτατου ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών και λόγω επιείκειας. Το γεγονός ότι, λόγω της εφαρμογής του ορίου 10 % που προβλέπει το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, ορισμένοι παράγοντες όπως η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως δεν επηρεάζουν σημαντικά το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται σε μετέχοντα σε παράβαση, αντιθέτως προς άλλους μετέχοντες στους οποίους δεν χορηγήθηκε η μείωση βάσει του εν λόγω ορίου, είναι μια απλή συνέπεια της εφαρμογής του ορίου αυτού στο τελικό ποσό του επιβληθέντος προστίμου (απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Συλλογή, EU:C:2005:408, σκέψη 279).

148 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 και την παραβίαση των αρχών της εξατομικεύσεως των ποινών και της αναλογικότητας.

– Επί της σοβαρότητας της παραβάσεως

149 Στο πλαίσιο του εξεταζομένου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη, κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, ορισμένα σημαντικά ως προς το ζήτημα αυτό στοιχεία, όπως την πίεση που ασκείται στις τιμές λόγω του ανταγωνισμού παρόμοιων προϊόντων, τις συγκεκριμένες επιπτώσεις της παραβάσεως και το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 2000, ο ανταγωνισμός μεταξύ των μελών του CEPA ήταν πραγματικός, ιδίως λόγω της συμπεριφοράς της Timab. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορούσε να καθορίσει ίδιο ποσοστό της αξίας των πωλήσεων για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως διάρκειας και εντάσεως των πρακτικών κάθε επιχειρήσεως, διότι άλλως θα παραβίαζε την αρχή της εξατομικεύσεως των ποινών. Εξάλλου, οι προσφεύγουσες επικαλούνται παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας της ποινής, όσον αφορά την εφαρμογή συντελεστή 17 %. Κατά την άποψή τους, ο εν λόγω συντελεστής έπρεπε να είναι χαμηλότερος από αυτόν που εφαρμόστηκε σε άλλες επιχειρήσεις, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι δεν συμμετείχαν στους μηχανισμούς αντισταθμίσεως και στον συντονισμό των όρων πωλήσεως. Για τον ίδιο λόγο, το ποσοστό του πρόσθετου ποσού έπρεπε να μειωθεί.

150 Η Επιτροπή αμφισβητεί το βάσιμο της επιχειρηματολογίας αυτής.

151 Πρώτον, όσον αφορά τους κανόνες που εφαρμόζονται στον υπολογισμό του ποσού του προστίμου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, βάσει της μεθοδολογίας που προβλέπεται στα σημεία 9 έως 11 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, καταρχάς η Επιτροπή καθορίζει ένα βασικό ποσό προστίμου για κάθε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων. Ακολούθως, μπορεί να αναπροσαρμόσει το βασικό αυτό ποσό του προστίμου, προς τα πάνω ή προς τα κάτω, λαμβάνοντας υπόψη τις επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις που χαρακτηρίζουν τη συμμετοχή της καθεμίας από τις οικείες επιχειρήσεις.

152 Όσον αφορά, ειδικότερα, το πρώτο στάδιο της μεθόδου καθορισμού των προστίμων, σύμφωνα με τα σημεία 21 έως 23 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, ο συντελεστής «σοβαρότητα της παραβάσεως» μπορεί να ανέλθει έως το 30 %, αφού συνεκτιμηθούν ορισμένοι παράγοντες όπως το είδος της παραβάσεως, το συνολικό μερίδιο αγοράς όλων των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, η γεωγραφική έκταση της παραβάσεως και το εάν η παράνομη συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη ή όχι, λαμβανομένου υπόψη ότι οι συμφωνίες καθορισμού τιμών, κατανομής αγορών και περιορισμού της παραγωγής είναι, από την ίδια τη φύση τους, μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού. Στο σημείο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 διευκρινίζεται ότι, ως μέτρο αποτρεπτικού χαρακτήρα, η Επιτροπή θα περιλαμβάνει στο βασικό ποσό του προστίμου ένα ποσοστό βάσει του οποίου θα υπολογίζεται ένα επιπλέον ποσό που θα κυμαίνεται μεταξύ 15 και 25 % επί της αξίας των πωλήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες παραμέτρους.

153 Από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη σκέψη προκύπτει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006, δεν αποδίδουν, για τον καθορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως και, συνεπώς, του προστίμου, αποφασιστική σημασία στην ύπαρξη ή την έλλειψη επιπτώσεων της συμπράξεως.

154 Η προσέγγιση αυτή εναρμονίζεται με πάγια νομολογία, σύμφωνα με την οποία το αποτέλεσμα μιας αντίθετης προς τον ανταγωνισμό πρακτικής δεν αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για τον προσδιορισμό του ενδεδειγμένου ύψους του προστίμου (αποφάσεις της 2ας Οκτωβρίου 2003, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, C-194/99 P, Συλλογή, EU:C:2003:527, σκέψη 118, και της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, C-534/07 P, Συλλογή, EU:C:2009:505, σκέψη 96).

155 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία η κατανομή των αγορών και οι οριζόντιες συμπράξεις σε θέματα τιμών θεωρούνταν πάντοτε πολύ σοβαρές παραβιάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού και μπορούν, ως εκ τούτου, να χαρακτηριστούν, αυτές και μόνον, πολύ σοβαρές (βλ. αποφάσεις της 27ης Ιουλίου 2005, Brasserie nationale κατά Επιτροπής, T-49/02 έως T-51/02, Συλλογή, EU:T:2005:298, σκέψεις 173 και 174 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· της 5ης Απριλίου 2006, Degussa κατά Επιτροπής, T-279/02, Συλλογή, EU:T:2006:103, σκέψη252 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 13ης Ιουλίου 2011, Polimeri Europa κατά Επιτροπής, T-59/07, Συλλογή, EU:T:2011:361, σκέψη 225).

156 Βάσει των στοιχείων αυτών, είναι απορριπτέα τα επιχειρήματα περί ελλείψεως επιπτώσεων της συμπράξεως στην επίμαχη αγορά που προβάλλουν οι προσφεύγουσες.

157 Δεύτερον, όσον αφορά την αναλογία της αξίας των πωλήσεων κάθε εμπλεκομένης επιχειρήσεως που δέχθηκε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, πρέπει να επισημανθεί ότι ο καθορισμός του συντελεστή «σοβαρότητα της παραβάσεως» και αυτός του συντελεστή «πρόσθετο ποσό» αποτελούν, αντιστοίχως, το αντικείμενο των αιτιολογικών σκέψεων 323 έως 326 και των αιτιολογικών σκέψεων 332 έως 333 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

158 Συνεπώς, για να δικαιολογήσει τον καθορισμό συντελεστή 17 %, η Επιτροπή στηρίχθηκε, όσον αφορά τον συντελεστή της «σοβαρότητας της παραβάσεως», σε δύο κριτήρια, ήτοι στη φύση της παραβάσεως και στη γεωγραφική έκταση της συμπράξεως. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τον συντελεστή του «πρόσθετου ποσού».

159 Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τον κύριο σκοπό της συνολικής συμπράξεως, που αποσκοπούσε στην κατανομή μεγάλου μέρους της ευρωπαϊκής αγοράς των ΦΑΖ μεταξύ των μελών της, καθώς και στον συντονισμό των τιμών και υπενθύμισε ότι ένας τέτοιος συντονισμός συνιστά εκ φύσεως πολύ σοβαρή παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Εξάλλου, το μεγαλύτερο μέρος της επικράτειας των κρατών μελών της Ένωσης και των συμβαλλομένων στη συμφωνία ΕΟΧ καλύπτονταν από την παράβαση.

160 Όσον αφορά τις αιτιάσεις, σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή παραβίασε τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της αναλογικότητας και της εξατομικεύσεως των ποινών, επειδή δεν δέχθηκε ποσοστό της αξίας των πωλήσεων χαμηλότερο από αυτό που ορίστηκε για τους λοιπούς μετέχοντες λόγω του ότι η Timab δεν είχε μετάσχει στις πρακτικές αντισταθμίσεως και συντονισμού των όρων πωλήσεως, αυτές δεν μπορούν να γίνουν δεκτές.

161 Συναφώς πρέπει, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι η αρχή της αναλογικότητας απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια του καταλλήλου και αναγκαίου για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκουν (αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 1990, Fedesa κ.λπ., C-331/88, Συλλογή, EU:C:1990:391, σκέψη 13· της 5ης Μαΐου 1998, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, C-180/96, Συλλογή, EU:C:1998:192, σκέψη 96, και της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, T-30/05, EU:T:2007:267, σκέψη 223). Στο πλαίσιο του υπολογισμού των προστίμων, η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποδεικνύεται βάσει διαφόρων στοιχείων και δεν πρέπει να προσδίδεται σε κανένα από τα στοιχεία αυτά δυσανάλογη σημασία σε σχέση προς τα άλλα στοιχεία εκτιμήσεως. Στο πλαίσιο αυτό, η αρχή της αναλογικότητας συνεπάγεται ότι η Επιτροπή οφείλει να καθορίζει το πρόστιμο κατ' αναλογίαν προς τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως και ότι οφείλει, επ' αυτού, να εφαρμόζει τα εν λόγω στοιχεία κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικώς δικαιολογημένο (αποφάσεις της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, T-43/02, Συλλογή, EU:T:2006:270, σκέψεις 226 έως 228, και της 28ης Απριλίου 2010, Amann & Söhne και Cousin Filterie κατά Επιτροπής, T-446/05, Συλλογή, EU:T:2010:165, σκέψη 171).

162 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι προσφεύγουσες μετείχαν σε ενιαία και συνεχή παράβαση μεταξύ 1993 και 2004, η οποία συνίστατο στην υλοποίηση κατανομής της αγοράς και συντονισμού των τιμών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να παραβιάσει τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας, να καθορίσει το ίδιο ποσοστό της αξίας των πωλήσεων για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της διάρκειας και εντάσεως των πρακτικών κάθε επιχειρήσεως.

163 Ομοίως, ούτε οι προσφεύγουσες θα μπορούσαν βασίμως να επικαλεστούν την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 19ης Μαΐου 2010, IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-18/05, Συλλογή, EU:T:2010:202) ή αυτή την οποία αφορούσε η απόφαση της Επιτροπής της 1ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/C-39181 — Κηροί κηροποιίας). Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, συναφώς, ότι οι μηχανισμοί αντισταθμίσεως ή ο συντονισμός των όρων πωλήσεως δεν αποτελούν χωριστή πτυχή της συμπράξεως, αλλά είναι παρεπόμενες συμπεριφορές («εφόσον υφίσταται ανάγκη») της παραβάσεως. Οι εν λόγω συμπεριφορές δεν ελήφθησαν υπόψη για να επηρεάσουν τον εφαρμοζόμενο συντελεστή, και συνεπώς δεν μπορούσε να γίνει οποιαδήποτε διαφοροποίηση μεταξύ των προσφευγουσών και των λοιπών μετεχόντων στη σύμπραξη, έστω και αν είχε αποδειχθεί ότι η Timab δεν είχε μετάσχει σε κάποιες πτυχές του εν λόγω συντονισμού. Από την προσβαλλόμενη όμως απόφαση προκύπτει ότι οι παράγοντες για την εκτίμηση της σοβαρότητας είναι κοινοί για όλα τα μέρη που μετείχαν στην εν λόγω παράβαση, ήτοι, κατά κύριο λόγο, η κατανομή της αγοράς και ο συντονισμός των τιμών και, για τον λόγο αυτό, ο συντελεστής σοβαρότητας είναι ο ίδιος για όλες τις εμπλεκόμενες στην εν λόγω σύμπραξη επιχειρήσεις.

164 Κατά συνέπεια, ουδεμία παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, της αρχής της αναλογικότητας ή της αρχής της εξατομικεύσεως των ποινών θα μπορούσε να προσαφθεί στην Επιτροπή.

– Επί των ελαφρυντικών περιστάσεων

165 Αυτός ο λόγος ακυρώσεως διαιρείται σε δύο σκέλη, με τα οποία οι προσφεύγουσες αιτιώνται την άρνηση της Επιτροπής να τους αναγνωρίσει ελαφρυντικές περιστάσεις. Προσάπτουν, συναφώς, στην Επιτροπή παραβίαση της αρχής της εξατομικεύσεως των ποινών καθώς και πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

166 Πρώτον, κατά την άποψη των προσφευγουσών, αυτές βρίσκονταν σε κατάσταση οικονομικής εξαρτήσεως από την Tessenderlo Chemie, δεδομένου ότι η τελευταία ήλεγχε τον ανεφοδιασμό σε πρώτες ύλες στο προηγούμενο στάδιο παραγωγής και είχε τα μέσα να αποκλείσει την Timab από την αγορά. Η προσβαλλόμενη απόφαση, παραλείποντας να λάβει υπόψη την εν λόγω κατάσταση εξαρτήσεως, πάσχει λόγω πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και παραβιάζει την αρχή της εξατομικεύσεως των ποινών.

167 Κατά πάγια νομολογία, η κατάσταση εξαρτήσεως και η ύπαρξη απειλών και πιέσεων δεν θα μπορούσαν να συνιστούν ελαφρυντική περίσταση, δεδομένου ότι δεν θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού (προαναφερθείσα στη σκέψη 147 απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2005:408, σκέψεις 369 και 370). Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία αποδεικνύοντα πραγματικές πιέσεις ασκηθείσες από την Tessenderlo Chemie.

168 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες επικαλούνται την ανταγωνιστική τους συμπεριφορά ως ελαφρυντική περίσταση. Πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ο ισχυρισμός αυτός παρίσταται αντιφατικός σε σχέση με τον ισχυρισμό που αφορά την οικονομική εξάρτηση έναντι της Tessenderlo Chemie. Σε κάθε περίπτωση, έστω και αν υποτεθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν τήρησαν πάντοτε τα συμφωνηθέντα στο πλαίσιο της συμπράξεως, κάτι που ουδόλως αποτελεί εξαίρεση στις υποθέσεις των συμπράξεων, το γεγονός αυτό δεν θέτει εν αμφιβόλω τη συμμετοχή τους στην σύμπραξη και δεν

συνιστά ελαφρυντική περίσταση (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2005, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, EU:T:2005:220, σκέψεις 74 και 297 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

169 Κατά συνέπεια πρέπει να απορριφθεί ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως.

– Επί της επιείκειας

170 Στο πλαίσιο του λόγου αυτού, οι προσφεύγουσες ασκούν κριτική για την απώλεια 12 μονάδων (από το 17 % στο 5 %) ως μείωση λόγω της συνεργασίας σε σχέση με το ποσοστό που τους είχε κοινοποιηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς. Ειδικότερα, ασκούν κριτική, λαμβανομένης υπόψη της συνεργασίας τους, για τη δυσαναλογία της εν λόγω μειώσεως και τους λόγους στους οποίους αυτή αποδόθηκε, ήτοι την έλλειψη εγγράφων αποδεικτικών στοιχείων και τις καθυστερημένες εξηγήσεις τους σχετικά με την περίοδο μεταξύ 1978 και 1993. Κατά την άποψή τους, η Επιτροπή αναθεώρησε την εκτίμησή της για την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας όσον αφορά τα μεταγενέστερα της 16ης Σεπτεμβρίου 1993 πραγματικά περιστατικά και, για τον λόγο αυτό, επέβαλε κυρώσεις για την αποχώρησή τους από τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς.

171 Με την ανακοίνωση περί συνεργασίας, η Επιτροπή καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με αυτήν κατά την έρευνα που διεξάγει για μια σύμπραξη μπορούν να απαλλάσσονται του προστίμου ή να τυγχάνουν μειώσεως του ύψους του προστίμου που θα όφειλαν να καταβάλουν.

172 Βάσει του σημείου 20 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, «[ο]ι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις [για να τύχουν απαλλαγής από το πρόστιμο] μπορούν να είναι επιλέξιμες για μείωση προστίμου που θα τους επιβαλλόταν διαφορετικά».

173 Το σημείο 21 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας ορίζει ότι «για να πληροί τις […] προϋποθέσεις [μειώσεως του προστίμου βάσει του σημείου 20 της εν λόγω ανακοινώσεως], μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή και πρέπει να διακόψει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή που υποβάλλει τις αποδείξεις».

174 Το σημείο 22 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας ορίζει την έννοια της σημαντικής προστιθέμενης αξίας ως εξής:

«Η έννοια της “προστιθέμενης αξίας” αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο τα παρεχόμενα αποδεικτικά στοιχεία ενισχύουν, από την ίδια τη φύση τους ή/και την έκταση των λεπτομερειών τους, την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα εν λόγω περιστατικά. Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή θα θεωρήσει κατά κανόνα ότι τα γραπτά αποδεικτικά στοιχεία που χρονολογούνται από τη χρονική περίοδο την οποία αφορούν τα πραγματικά περιστατικά έχουν μεγαλύτερη αξία από [αυτή των] μεταγενέστερ[ων] αποδεικτικ[ών] στοιχεί[ων]. Επίσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται άμεσα στα εν λόγω πραγματικά περιστατικά θα θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν μεγαλύτερη αξία από εκείνα που αναφέρονται έμμεσα μόνο σε αυτά.»

175 Στο σημείο 23, στοιχείο β′, πρώτο εδάφιο, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας προβλέπονται τρία κλιμάκια μειώσεως του προστίμου. Η πρώτη επιχείρηση που πληροί τους όρους του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως δικαιούται μείωση προστίμου από 30 έως 50 %, η δεύτερη επιχείρηση μείωση προστίμου από 20 έως 30 % και οι επόμενες επιχειρήσεις μείωση μέχρι 20 %.

176 Κατά το σημείο 23, στοιχείο β', δεύτερο εδάφιο, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας «[π]ροκειμένου να προσδιορίσει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου εντός των παραπάνω ορίων, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τη χρονική στιγμή κατά την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία που πληρούν την προϋπόθεση του σημείου 21 [της εν λόγω ανακοινώσεως] υποβλήθηκαν και το βαθμό της "προστιθέμενης αξίας" που αυτά τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν» και ότι «[η] Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη της το βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας της επιχείρησης μετά την ημερομηνία υποβολής των αποδεικτικών στοιχείων».

177 Υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή έχει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως ως προς την αξιολόγηση της ποιότητας και της χρησιμότητας της συνεργασίας μιας επιχειρήσεως, ιδίως σε σχέση με τη συμβολή άλλων επιχειρήσεων (βλ., συναφώς, προαναφερθείσα στη σκέψη 92 απόφαση SGL Carbon κατά Επιτροπής, EU:C:2007:277, σκέψη 81).

178 Επιπλέον, μολονότι η Επιτροπή υποχρεούται να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους φρονεί ότι τα στοιχεία που προσκομίζει η επιχείρηση στο πλαίσιο ανακοινώσεως περί συνεργασίας δικαιολογούν ή όχι τη μείωση του ύψους του επιβληθέντος προστίμου, αντιστρόφως, απόκειται στην επιχείρηση που επιθυμεί να αμφισβητήσει τη συναφή απόφαση της Επιτροπής να αποδείξει ότι οι πληροφορίες που προσκόμισε οικειοθελώς ήταν καθοριστικές για να παρασχεθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να αποδείξει, κατ' ουσίαν, την παράβαση και, επομένως, να εκδώσει απόφαση περί επιβολής προστίμων (βλ., συναφώς, απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P και C-137/07 P, Συλλογή, EU:C:2009:576, σκέψη 297).

179 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι προσφεύγουσες αιτήθηκαν επιείκεια όσον αφορά την περίοδο μεταξύ 1978 και 2004. Με την απάντησή τους επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (βλ. ανωτέρω, σκέψη 113), οι προσφεύγουσες αναθεώρησαν τη δήλωσή τους στο πλαίσιο της εν λόγω αιτήσεως, όσον αφορά την περίοδο που προηγήθηκε του 1993.

180 Όπως έχει επισημανθεί στο πλαίσιο της πρώτης ομάδας λόγων ακυρώσεως, το γεγονός ότι δεν λαμβάνεται πλέον υπόψη ένα τμήμα της περιόδου βάσει της οποίας έγινε ο υπολογισμός της μειώσεως δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας μπορεί να έχει ως συνέπεια περιορισμό της εν λόγω μειώσεως, πράγμα που εξάλλου δεν αμφισβήτησαν οι προσφεύγουσες.

181 Πρέπει συνεπώς να εξετασθεί, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων των προσφευγουσών που εξετέθησαν ανωτέρω, στη σκέψη 170, κατά πόσον η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη κατά την εκτίμηση της προστιθεμένης αξίας των στοιχείων που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες για την μεταγενέστερη του 1993 περίοδο.

182 Όσον αφορά τη μείωση λόγω επιείκειας που χορηγήθηκε στις προσφεύγουσες, από τις αιτιολογικές σκέψεις 357 και επόμενες της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή εκτίμησε ότι:

— όσον αφορά τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, οι προσφεύγουσες δεν είχαν προσκομίσει τα εν λόγω στοιχεία για το σύνολο της περιόδου συμμετοχής τους στη σύμπραξη·

— όσον αφορά τις δηλώσεις, οι προσφεύγουσες είχαν γνωστοποιήσει το όνομα των εκπροσώπων τους που ήταν παρόντες στις πανευρωπαϊκές συνεδριάσεις, το αντικείμενο και τη συχνότητα των εν λόγω συνεδριάσεων, και είχαν επιβεβαιώσει συνεδριάσεις σε εθνικό επίπεδο (Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία και Γαλλία), γνωστοποιώντας σχετικές λεπτομέρειες·

— στην αίτηση περί επιείκειας που υπέβαλαν, οι προσφεύγουσες είχαν προβεί σε αυτοενοχοποιητικές δηλώσεις σχετικά με συνεδριάσεις με τους ανταγωνιστές τους στον τομέα των ΦΑΖ από το 1978 όσον αφορά τη Γαλλία, ακολούθως το Ηνωμένο Βασίλειο (το 1983) και από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 και σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

— στο στάδιο της απαντήσεως στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ότι οι συνεδριάσεις που έγιναν δεκτές για την περίοδο από το 1978 έως το 1993 δεν εντάσσονταν στη συνολική σύμπραξη των ΦΑΖ·

— στο μέτρο που η Επιτροπή δεν στηρίζεται στις ίδιες τις δηλώσεις των προσφευγουσών σχετικά με τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις για τη Γαλλία και άλλες περιοχές χωρίς γνώση περί πανευρωπαϊκής συμπράξεως πριν το 1993, τα στοιχεία που προσκομίστηκαν με την αίτησή τους περί επιείκειας δεν πρέπει να εκτιμηθούν παρά μόνον υπό το πρίσμα της σημασίας που έχουν για την περίοδο μεταξύ 1993 και 2004·

— βάσει των στοιχείων αυτών, ήταν ενδεδειγμένη μια μείωση κατά 5 % λόγω της συνεργασίας των προσφευγουσών.

183 Όσον αφορά τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, τα περισσότερα από αυτά που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες και αφορούν τη συμμετοχή στη σύμπραξη, ήτοι κατάλογος των συνεδριάσεων του CEFIC μεταξύ της 2ας Ιουνίου 1989 και της 16ης Νοεμβρίου 2005, καθώς και τα πρακτικά των εν λόγω συνεδριάσεων, αναφέρονται στη δεύτερη περίοδο (1993-2004). Εντούτοις, από την προσβαλλόμενη απόφαση, καθώς και από την ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δικογραφία, προκύπτει ότι η Επιτροπή διέθετε ήδη επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να αποδείξει την εμπλοκή των προσφευγουσών στη σύμπραξη κατά τη δεύτερη περίοδο.

184 Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι της αιτήσεως που υπέβαλαν στις 14 Οκτωβρίου οι προσφεύγουσες προκειμένου να τύχει στην περίπτωσή τους εφαρμογής η ανακοίνωση περί συνεργασίας είχαν προηγηθεί η αίτηση της Kemira (στις 28 Νοεμβρίου 2003, η οποία είχε τύχει απαλλαγής από τα πρόστιμα δυνάμει του σημείου 8 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας), της Tessenderlo Chemie (στις 18 Φεβρουαρίου 2004, η οποία πρώτη αιτήθηκε επιείκεια κατά την έννοια του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας) και της Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química (στις 27 Μαρτίου 2007, η οποία υπέβαλε δεύτερη αίτημα κατά την έννοια του σημείου 23 της εν λόγω ανακοινώσεως). Κατά συνέπεια, είναι λογικό τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες στο πλαίσιο της αιτήσεώς τους περί επιείκειας που περιελάμβανε τη δεύτερη περίοδο (δεδομένου ότι αιτήθηκαν επιείκεια τελευταίες, περισσότερο από τέσσερα έτη μετά την έναρξη των επιθεωρήσεων και αφού η Επιτροπή είχε ζητήσει τρεις φορές πληροφορίες) να έχουν μικρότερη προστιθέμενη αξία. Πράγματι, η χρονολογική σειρά και η ταχύτητα της συνεργασίας που παρέσχον τα μέλη της συμπράξεως συνιστούν θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος που καθιέρωσε η ανακοίνωση περί συνεργασίας (απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Transcatab κατά Επιτροπής, T-39/06, EU:T:2011:562, Συλλογή, σκέψη 380).

185 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το ιστορικό των συναντήσεων του CEFIC με την αναφορά των ονομάτων των εκπροσώπων των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος σε αυτές, το οποίο προσκόμισαν οι προσφεύγουσες στο πλαίσιο της αιτήσεώς τους περί επιείκειας είχε επίσης, εν μέρει, προσκομιστεί από την Kemira, με αποτέλεσμα η πληροφορία αυτή απλώς να ενισχύει τα στοιχεία που είχε ήδη στη διάθεσή της η Επιτροπή. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα πρακτικά των εν λόγω συνεδριάσεων.

186 Εξάλλου, όσον αφορά την Tessenderlo Chemie, από την αιτιολογική σκέψη 352 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η επιχείρηση αυτή είχαν σημαντική προστιθέμενη αξία κατά την έννοια της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Η Tessenderlo Chemie, η οποία ήταν, εξάλλου, η πρώτη που παρέσχε πληροφορίες και αποδείξεις όσον αφορά την περίοδο από το 1969 έως το 1989, για την οποία χορηγήθηκε μερική απαλλαγή κατά την έννοια του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία σημαντικής ποιότητας και ποσότητας, τα οποία, λόγω της φύσεώς τους και του βαθμού ακριβείας τους, ενίσχυσαν την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει την ύπαρξη της συμπράξεως μεταξύ 1ης Απριλίου 1989 και 10ης Φεβρουαρίου 2004. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία συνίστανται, μεταξύ άλλων, σε λεπτομερείς περιγραφές της λειτουργίας και της αξιολογήσεως της

συμπράξεως, σε χειρόγραφες σημειώσεις σύγχρονες των πραγματικών περιστατικών που συνδέονται με τις διμερείς ή πολυμερείς συνεδριάσεις με χαρακτήρα αντίθετο στον ανταγωνισμό (ad hoc, στο πλαίσιο του CEPA, του Super CEPA και του CEFIC), σε χειρόγραφους πίνακες παρακολουθήσεως των πωλήσεων, των ποσοστώσεων, των πελατών και/ή των τιμών, και μάλιστα για το σύνολο της περιόδου. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή χορήγησε μείωση του προστίμου κατά 50 % για την εν λόγω περίοδο.

187 Ομοίως, όσον αφορά την Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química, τη «δεύτερη αιτούσα» κατά την έννοια του σημείου 23 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η εν λόγω εταιρία προσκόμισε έγγραφες αποδείξεις που ενισχύουν τις δηλώσεις της και ότι η συνεργασία της κατέστησε δυνατή την επέκταση της γεωγραφικής εμβέλειας της συμπράξεως στην Πορτογαλία.

188 Όσον αφορά τις δηλώσεις των προσφευγουσών, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή πρότεινε, κατά τη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς, μείωση τόσο βάσει του άρθρου 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 όσο και βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

189 Πρώτον, οι εν λόγω δηλώσεις των προσφευγουσών είχαν καταστήσει δυνατή την επέκταση της διάρκειας της δικής τους συμμετοχής στη σύμπραξη, όχι όμως της διάρκειας της συμπράξεως αυτής καθεαυτής. Κατά συνέπεια, μη δυναμένου να εφαρμοσθεί του σημείου 23, δεύτερο εδάφιο, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, προβλέφθηκε μείωση «εκτός επιείκειας» βάσει του σημείου 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 προκειμένου να αποφευχθεί, μεταξύ άλλων, το παράδοξο αποτέλεσμα του κολασμού επιχειρήσεως που είχε δεχθεί να συνεργαστεί με την Επιτροπή, παρέχοντάς της ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια της συμμετοχής της. Όπως έχει επισημανθεί στο πλαίσιο της πρώτης ομάδας λόγων ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες είχαν, κατόπιν της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, προβάλει το επιχείρημα ότι οι δηλώσεις τους που αφορούσαν τις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορές για την πρώτη περίοδο (1978-1993) εντάσσονταν σε παράβαση που είτε ήταν διακριτή, είτε είχε παραγραφεί. Ομοίως, διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να εφαρμόσει την αρχικώς προβλεφθείσα και ανακοινωθείσα στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς μείωση κατά 35 % λόγω ελαφρυντικής περιστάσεως, δεν έσφαλε.

190 Δεύτερον, η Επιτροπή πρότεινε μείωση κατά 17 % βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας για την πλήρη περίοδο από το 1978 έως το 2004 σχετικά με το σύνολο των στοιχείων που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, περιλαμβανομένων των αυτοενοχοποιητικών δηλώσεων. Οι εν λόγω ομολογίες των προσφευγουσών υπήρξαν σημαντικές για να αποδειχθεί, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της συμπράξεως από το 1978, ήτοι πριν τα πρώτα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία του 1983 που αφορούσαν το Ηνωμένο Βασίλειο. Εξάλλου, οι εν λόγω ομολογίες επιβεβαίωναν τη συνεχή συμμετοχή των προσφευγουσών σε μία μόνη παράβαση από το 1978 έως τις επιθεωρήσεις της Επιτροπής το 2004 και την ευρωπαϊκή εμβέλεια της συμμετοχής τους στην σύμπραξη από την αρχή, ήτοι πολύ πριν τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία του 1992 για την Ισπανία.

191 Κατά συνέπεια, από το γεγονός ότι η Επιτροπή χορήγησε τελικώς μείωση κατά 5 % λόγω επιείκειας για τη δεύτερη περίοδο (1993-2004) αντί για μείωση κατά 17 %, που αφορούσε την περίοδο από το 1978 έως το 2004, μπορεί να συναχθεί ότι έκρινε ότι δηλώσεις που αφορούσαν την περίοδο η οποία ελήφθη υπόψη είχαν περιορισμένη προστιθέμενη αξία και ότι οι αυτοενοχοποιητικές δηλώσεις που αφορούσαν την πρώτη περίοδο (1978-1993), μόνη πηγή στην οποία η Επιτροπή θα μπορούσε να στηρίξει τη συμμετοχή των προσφευγουσών στη σύμπραξη κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, είχαν σημαντική προστιθέμενη αξία.

192 Αυτή η εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας μπορεί να γίνει δεκτή.

193 Συγκεκριμένα, όσον αφορά την περίοδο η οποία ελήφθη υπόψη, από τις αιτιολογικές σκέψεις 137, 138, 143, 158 και 360 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η απόδειξη της συμμετοχής των προσφευγουσών δεν στηριζόταν στα στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, αλλά ότι, εντούτοις, χάρη στις αυτοενοχοποιητικές δηλώσεις τους ενισχύθηκε η εμπλοκή τους στη σύμπραξη μετά το 1993.

194 Εξάλλου, όπως έχει διαπιστωθεί ανωτέρω, στη σκέψη 185, τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες δεν περιέχουν νέα στοιχεία σημαντικής αξίας, αλλά ενισχύουν, κατ' ουσίαν, τα ήδη γνωστά πραγματικά περιστατικά.

195 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες είχαν μόνο περιορισμένη προστιθέμενη αξία, η οποία δεν δικαιολογούσε παρά μόνον μείωση κατά 5 % του ύψους του προστίμου βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, δεν υπερέβη προδήλως τη διακριτική της ευχέρεια.

196 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι ο εξετασθείς λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

– Επί της ικανότητας πληρωμής του προστίμου και της εξαιρετικής καταστάσεως κρίσεως

197 Στο πλαίσιο αυτού του λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η κατάστασή τους δεν διαφέρει πολύ από αυτή της [εμπιστευτικό], ώστε να δικαιολογείται διαφορετική μεταχείριση. Επικαλούνται επίσης έλλειψη συγκεκριμένης εξετάσεως εκ μέρους της Επιτροπής των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων που τις αφορούν και το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν συνήγαγε, στο πλαίσιο της αναλύσεώς της σχετικά με την ικανότητα πληρωμής του προστίμου, συνέπειες από τα στοιχεία που συνεισέφερε η Συνθήκη της Λισσαβώνας.

198 Κατά τα οριζόμενα στο σημείο 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται, εφόσον αυτό της ζητηθεί, να συνεκτιμήσει την αδυναμία της επιχείρησης να πληρώσει το πρόστιμο σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο, με τη διευκρίνηση ότι η Επιτροπή δεν θα βασίζει καμία μείωση του προστίμου που χορηγείται για αυτό το λόγο στην απλή διαπίστωση μιας προβληματικής ή ελλειμματικής οικονομικής κατάστασης και ότι μία τέτοια «μείωση θα μπορεί να χορηγείται μόνο βάσει αντικειμενικών αποδείξεων ότι η επιβολή του προστίμου [...] θα έθετε ανεπανόρθωτα σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εμπλεκόμενης επιχείρησης και θα οδηγούσε στην απώλεια της αξίας στοιχείων του ενεργητικού της.»

199 Επομένως, οι προϋποθέσεις χορηγήσεως μειώσεως του τελικού ποσού του προστίμου κατ' εφαρμογήν του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 απαιτούν η επιχείρηση να αποδείξει, πρώτον, αδυναμία πληρωμής του προστίμου, που πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή και συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία, δεύτερον, την απώλεια της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της επιχειρήσεως λόγω της πληρωμής του προστίμου και, τρίτον, την ύπαρξη συγκεκριμένου κοινωνικού και οικονομικού πλαισίου.

200 Η Επιτροπή, με την αιτιολογική σκέψη 373 της προσβαλλομένης αποφάσεως, απέρριψε το αίτημα μειώσεως του ύψους του προστίμου λόγω ελλείψεως ικανότητας πληρωμής του από τις Timab/CFPR, με την αιτιολογία, πρώτον, ότι κατά τα τέλη του 2009 τα διαθέσιμα ρευστά αποθεματικά και τα κεφάλαιά τους ήταν επαρκή και οι προβλέψεις για τα εν λόγω αποθεματικά και κεφάλαια ήταν θετικές για το 2010, δεύτερον, ότι το συνολικό πρόστιμο θα ήταν περιορισμένο σε σύγκριση με το μέγεθος της επιχειρήσεως στο επίπεδο του ομίλου και, τρίτον, ότι με έρεισμα τη φερεγγυότητα του ομίλου θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί καλύτερο αποτέλεσμα χρησιμοποιώντας ως μοχλό μεγαλύτερο τραπεζικό δανεισμό.

201 Πρώτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη διαφορετική μεταχείριση έναντι της [*εμπιστευτικό*], πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, που καθιερώνεται με τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά πάγια νομολογία, η εν λόγω αρχή επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 72 νομολογία, καθώς και απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Ziegler κατά Επιτροπής, C-439/11 P, EU:C:2013:513, Συλλογή, σκέψεις 132 και 166, και βλ. απόφαση Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, EU:C:2013:464, σκέψη 186 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

202 Εντούτοις, η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως λόγω διαφορετικής μεταχειρίσεως προϋποθέτει ότι οι σχετικές καταστάσεις είναι παρόμοιες λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν. Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν διάφορες καταστάσεις και, ως εκ τούτου, τον παρεμφερή χαρακτήρα τους πρέπει, ειδικότερα, να προσδιορίζονται και να εκτιμώνται υπό το πρίσμα του αντικειμένου και του σκοπού της πράξεως της Ένωσης που θεσπίζει την εν λόγω διάκριση (προαναφερθείσα στη σκέψη 201 απόφαση Ziegler κατά Επιτροπής, EU:C:2013:513, σκέψη 167· βλ. προαναφερθείσα στη σκέψη 201 απόφαση Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2013:464, σκέψη 187 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

203 Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι, κατόπιν αιτήματος κατά την έννοια του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, κάθε φάκελος υποθέσεως πρέπει να εξετάζεται κατά τρόπο αντικειμενικό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η μείωση του προστίμου της [*εμπιστευτικό*] και η μη μείωση του προστίμου των προσφευγουσών είναι αποτέλεσμα τέτοιας αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή στο πλαίσιο του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 και ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε τις ίδιες παραμέτρους κατά την ανάλυση που αφορούσε τις δύο εν λόγω επιχειρήσεις.

204 Τόσο από την προσβαλλόμενη απόφαση όσο και από την έτερη απόφαση, που διακηρύσσουν τις ίδιες αρχές, προκύπτει, συναφώς, ότι η Επιτροπή, προκειμένου να εκτιμήσει την ικανότητα πληρωμής του προστίμου, προέβη σε οικονομική και χρηματοοικονομική ανάλυση της ικανότητας πληρωμής των προσφευγουσών και της [*εμπιστευτικό*] και των επιπτώσεων ενδεχόμενου προστίμου στη βιωσιμότητά τους. Έλαβε υπόψη την οικονομική κατάσταση της εν λόγω επιχειρήσεως καθώς και τις εσωτερικές οικονομικές προβλέψεις και στηρίχθηκε σε ορισμένα οικονομικά στοιχεία, υπολογίζοντας την κερδοφορία, τη φερεγγυότητα, την ικανότητα δανεισμού και τις επιπτώσεις του προστίμου επί της αξίας της επιχειρήσεως. Έλαβε επίσης υπόψη τη στάση των μετόχων της επιχειρήσεως.

205 Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι η ταμειακή κατάσταση της [*εμπιστευτικό*] ήταν κρίσιμη, ενώ αυτή των προσφευγουσών ήταν υγιής, πράγμα που παραδέχθηκαν, εξάλλου, οι ίδιες οι προσφεύγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Ομοίως, το προφίλ κινδύνου της [*εμπιστευτικό*] θεωρείτο αρνητικό, ενώ αυτό των προσφευγουσών θετικό. Το ίδιο ισχύει και για άλλους δείκτες που εφαρμόζονται προκειμένου να εξετασθεί το βάσιμο του αιτήματος των δύο εν λόγω επιχειρήσεων για μείωση του ύψους του προστίμου λόγω ελλείψεως ικανότητας πληρωμής του.

206 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι η κατάσταση των προσφευγουσών δεν ήταν παρεμφερής προς αυτή της [*εμπιστευτικό*], δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αιτίαση περί προβαλλόμενης άνισης μεταχειρίσεως.

207 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες προβάλλουν κατά της Επιτροπής την αιτίαση ότι δεν προέβη σε ορθή εξέταση όσον αφορά την οικονομική τους κατάσταση.

208 Όπως προκύπτει από τις προηγούμενες σκέψεις, η Επιτροπή, προκειμένου να εκτιμήσει την ικανότητα πληρωμής του προστίμου, προέβη σε οικονομική και χρηματοοικονομική ανάλυση της ικανότητας πληρωμής των προσφευγουσών και των επιπτώσεων ενδεχομένου προστίμου επί της βιωσιμότητάς

τους. Έλαβε υπόψη τα προαναφερθέντα στη σκέψη 204 στοιχεία. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να γίνει δεκτή η προβαλλόμενη άποψη ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε κατά τρόπο συγκεκριμένο την οικονομική κατάσταση των προσφευγουσών.

209 Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν επικαλούνται πράγματι πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την ικανότητά τους να πληρώσουν το πρόστιμο, αλλά μάλλον ασκούν κριτική στην αυστηρή εφαρμογή των κριτηρίων του σημείου 35 των κατευθυντηρίων γραμμών. Επιπλέον, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, στη σκέψη 205, οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ότι η ταμειακή τους κατάσταση ήταν υγιής.

210 Εξάλλου, οι παρατηρήσεις που διατύπωσαν οι προσφεύγουσες, όπως οι σχετικές με την οικονομική κρίση ή τα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά της [*εμπιστευτικό*] (επιχειρήσεως εισηγμένης στο χρηματιστήριο) σε σχέση με αυτά των προσφευγουσών (μη εισηγμένης οικογενειακής επιχειρήσεως), δεν αποτελούν επαρκή αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία ώστε να πληρούνται οι προαναφερθείσες στη σκέψη 199 απαιτήσεις.

211 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο ανταγωνισμός δεν αποτελεί πλέον έναν από τους σκοπούς της Ένωσης, αλλά μνημονεύεται μόνο στο προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρωτόκολλο αριθ. 27, σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό, ως συστατικό στοιχείο της εσωτερικής αγοράς. Κατά την άποψή τους, η εν λόγω μεταβολή καλεί, περισσότερο από ποτέ, την Επιτροπή να λάβει υπόψη, κατά την εκτίμηση των αντίθετων στον ανταγωνισμό πρακτικών και των επιβαλλομένων κυρώσεων, την κατάσταση των διαφόρων εμπλεκομένων επιχειρήσεων και τις χρηματοοικονομικές, αλλά και οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητές τους, υπό το πρίσμα των σκοπών της Ένωσης, όπως αυτοί καθορίζονται στο άρθρο 3 ΣΕΕ.

212 Αρκεί, συναφώς, να υπομνησθεί ότι το άρθρο 3 ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το πρωτόκολλο 27, σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό, δεν μετέβαλε ούτε τον σκοπό του άρθρου 101 ΣΛΕΕ ούτε τους κανόνες περί επιβολής των προστίμων. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αιτίαση σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή, παραλείποντας να λάβει υπόψη τους οικονομικούς και κοινωνικούς περιορισμούς της CFPR και τη σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών της, παρέβη τις διατάξεις του άρθρου 3 ΣΕΕ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρωτοκόλλου 27, σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό.

213 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των επικουρικών αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως του ύψους του προστίμου

214 Με το τρίτο αίτημά τους, οι προσφεύγουσες ζητούν να μειώσει το Γενικό Δικαστήριο το ύψος του προστίμου που τους επιβλήθηκε. Στο πλαίσιο αυτό, ζητούν, ιδίως, από το Γενικό Δικαστήριο να μειώσει τον «συντελεστή σοβαρότητας» και να χορηγήσει, εκτός από μείωση για «συνεργασία με επίδειξη επιείκειας», πρόσθετη μείωση προστίμου για «συνεργασία εκτός επιείκειας», λαμβανομένης υπόψη της μη αμφισβητήσεως των πραγματικών περιστατικών που έπονται της 16ης Σεπτεμβρίου 1993.

215 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά τον δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της Επιτροπής περί επιβολής προστίμου λόγω παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, ο έλεγχος νομιμότητας συμπληρώνεται από την πλήρη δικαιοδοσία που αναγνωρίζει στον δικαστή της Ένωσης το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ (βλ., συναφώς, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, EU:C:2011:815, Συλλογή, σκέψεις 53, 63 και 64). Η πλήρης δικαιοδοσία παρέχει στον δικαστή την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κυρώσεως, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατ' επέκταση, να καταργεί, να μειώνει ή να αυξάνει, κατά περίπτωση, το ποσό του προστίμου ή της

χρηματικής ποινής που επιβλήθηκαν (βλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, KME κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-272/09 P, EU:C:2011:810, Συλλογή, σκέψη 103 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· βλ., συναφώς, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2011, Romana Tabacchi κατά Επιτροπής, T-11/06, EU:T:2011:560, Συλλογή, σκέψη 265).

216 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο, ασκώντας την πλήρη δικαιοδοσία του, πρέπει να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, ανεξαρτήτως του αν οι προσφεύγουσες είχαν αρχικά προσφύγει στη διαδικασία διευθετήσεως της διαφοράς ή όχι.

217 Πρώτον, όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα (βλ. σκέψη 160 ανωτέρω), δεν πρέπει να μειωθεί ο συντελεστής του 17 % που εφαρμόζεται λόγω της σοβαρότητας της παραβάσεως.

218 Δεύτερον, όσον αφορά το αίτημα μεταρρυθμίσεως του ύψους του προστίμου που επιβλήθηκε στις προσφεύγουσες λόγω του ότι δεν αμφισβήτησαν τα πραγματικά περιστατικά τα μεταγενέστερα της 16ης Σεπτεμβρίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ανακοίνωση περί συνεργασίας δεν προβλέπει μείωση λόγω μη αμφισβητήσεως του υποστατού των πραγματικών περιστατικών. Εξάλλου, όπως έχει διαπιστωθεί στο πλαίσιο του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την εσφαλμένη εκτίμηση εκ μέρους της Επιτροπής της συνεργασίας τους, η Επιτροπή είχε ήδη στη διάθεσή της επαρκή στοιχεία για να αποδείξει τη συμμετοχή των προσφευγουσών στην παράβαση, με αποτέλεσμα τα αποδεικτικά στοιχεία και οι δηλώσεις των προσφευγουσών να έχουν περιορισμένη προστιθέμενη αξία. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, στο μέτρο που η εν λόγω συνεργασία δεν ήταν ικανή να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλει, συνολικώς ή εν μέρει, κυρώσεις στη σύμπραξη, δεν πρέπει, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας του, να τους χορηγήσει μείωση του προστίμου «εκτός επιείκειας».

219 Επομένως, εφόσον δεν υπάρχουν εν προκειμένω άλλα στοιχεία ικανά να οδηγήσουν σε μεταρρύθμιση του προστίμου που επιβλήθηκε στις προσφεύγουσες, το τρίτο αίτημά τους πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

220 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους που προέβαλαν οι προσφεύγουσες προς στήριξη των αιτημάτων τους, τόσο προς ακύρωση όσο και προς μεταρρύθμιση της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν είναι βάσιμος, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

221 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει, πέραν των δικών τους δικαστικών εξόδων, να καταδικαστούν και στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Timab Industries και τη Cie financière et de participations Roullier (CFPR) στα δικαστικά έξοδα.

Γρατσίας Czúcz Popescu

Kancheva Wetter

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Μαΐου 2015.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς 2

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 5

Σκεπτικό 7

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως 7

Επί της διαδικασίας διευθετήσεως της διαφοράς 7

– Προκαταρκτικές παρατηρήσεις 9

– Επί της αυξήσεως του ποσού του προστίμου σε σχέση με την κοινοποιηθείσα κλίμακα 12

– Επί του ανεπαρκούς χαρακτήρα της αναλύσεως 17

– Επί των λοιπών αιτιάσεων 19

Επί των προβαλλομένων πρακτικών 21

Επί του ποσού του προστίμου 23

– Επί της παραβάσεως του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 24

– Επί της σοβαρότητας της παραβάσεως 25

– Επί των ελαφρυντικών περιστάσεων 27

– Επί της επιείκειας 28

– Επί της ικανότητας πληρωμής του προστίμου και της εξαιρετικής καταστάσεως κρίσεως 32

Επί των επικουρικών αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως του ύψους του προστίμου 34

Επί των δικαστικών εξόδων 35